

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECC

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Nameni sovjetov na Daljnem vzhodu

Odkar traja kitajsko-japonski spor, se vedno in vedno zopet ponavlja vprašanje, kakšno vlogo namerava igrati sovjetska Rusija, ki se sedaj že več ko deset let vojaško pripravlja na svojih sibirskih mejah na spopad ogromnega obsega. Na mongolski in mandžurski meji vzdržuje veliko vojaško silo, o kateri grede najbolj čudne pravljice po svetovnem tisku. Nikdo prav za prav ne ve, kaj predstavlja sovjetska vzhodnosibirska armada, ki ji poveljuje tajinstveni maršal Blücher, toda spretna propaganda je uspela v toliko, da je tej rdeči vojski pripisala posebno vlogo v odločilnem boju, ki ga v bližnji prihodnosti pričakujejo med sovjetsko Rusijo in Japonsko. Zato je danes, ko je izbruhnil požar prav na obronkih sovjetske Sibirijske, ko morajo sovjetske posadke slišati grmenje topov iz notranje Mongolije, vprašanje, ali bo sovjetska Rusija kaj storila, in kaj bo storila, eno najbolj perečih, ki si ga postavlja svetovno javno mnenje.

Priložnosti za spopad med sovjetsko Rusijo in Japonsko do sedaj ni manjkalo. Vprašanje vzhodnokitajske železnice, ki vozi skozi Mandžurijo in je bila od nekdanje ruske lasti, je bilo za čast sovjetske Rusije tako poniževalno rešeno, da bi narod, ki kaj da na svojo veljavo, takšnega ponižanja mirno ne mogel prenesti. Tudi nedavni spori med japonskimi obmejnimi stražami in sovjetskimi posadkami na reki Amurju so se poravnali na način, ki ga sovjetska Rusija ne more smatrati, da je zvišal ugled njene vojske niti njenega imena. Nasprotno, Japonska je morala iz teh »stikov« s sovjetsko vlado dobiti vtis, da ima pred seboj mehkonožnega nasprotnika, na katerega se ji pri svojih vojnih podjetjih po kitajskem ozemlju ni treba ozirati. Končno je tudi sedanjí napad Japoncev na Kitajce zopet takšna priložnost, da sovjetska Rusija pokaže, čemu ji služi Blücherjeva vzhodnosibirska armada. Do nedavnega pa svet ni ničesar slišal o kakšnem resnejšem stališču, ki bi ga sovjetska Rusija zavzela v sporu, ki se je razvnel tik ob njeni meji. Svetovno javno mnenje se sprašuje, ali je vse, kar se govori in piše o sovjetski oboženi sili na Daljnem vzhodu, samo prazna haika in bo sovjetska Rusija tudi sedanje sunke svoje japonske nasprotnice, ki jo vedno bolj odrija od obal Tibeta morja in jo potiska nazaj v globine sibirskih gozdov in mongolskih puščav, mirno požrla, ali pa se vendar pripravljajo zapletljavi večji obsega.

Nekoliko luči je na to vprašanje vrlega pred nekaj dnevi tudi v našem listu objavljena vest agencije iz Šanghaja, kjer poročevalec, govorec o potovanju sovjetskega poslanika na Kitajskem Bogomolova, v silno previdnih in izbranih besedah, ki jih je brez dvoma pobral na uradnem viru, dokazuje, da »postaja obnašanje Japonske tako oblastno in svetovnemu miru tako nevarno, da ne bo kazalo drugega, kot da sovjetska Rusija sklene s Kitajsko vojaško zvezo, da v vzajemni moči zaustavi japonsko prodiranje, ki bi sicer povzročilo velika in nevarna trenja tudi v Evropi.« kajti sedanja vojna, ki jo je Japonska začela, tako pravi vest, je samo »prirava na večje zmede svetovnega obsega, ki bi jih Japonska rada izkoristila, da si svoj imperij še bolj razširi in zagospodari nad vso Azijo in nad vsem Tihim morjem.« Havasovo zagonetno poročilo iz Šanghaja zaključuje z vidnim migljajem, češ »Japonska čuti, da sovjetska Rusija samo čaka, da jo bo kitajska vojna izčrpala. Zato pa se pripravlja, da bo napadla prej, nego se bo to zgodilo.«

Če znamo pravilno čitati to poročilo, ki je brez vsakega dvoma prišlo iz sovjetskega vira, dobimo o sovjetskem zadržanju v kitajsko-japonskem sporu sledečo podobo: ali se sovjetska Rusija zadovoljuje samo s prikritimi grožnjami, po domače bi rekli z navijanjem, in hoče samo poizvedeti, kako bo Japonska odnosno svetovno mnenje na to odgovorilo, dejansko pa nima nikakršnih resnejših namenov in bo raje zopet stisnila rep med noge in gledala izza baikalkega ozemlja doli proti Tihemu morju, od koder jo korak za korakom podi proč japonski imperij, ali pa se za šanghajsko vestjo skrivajo resni nameni.

Sodeč po dosedanjih izkušnjah, kako je sovjetska Rusija »obračunalavala« z Japonci, ki so Rusiji v par letih iztrgali plod stoletnega prizadevanja ruskega naroda na Daljnem vzhodu, smo bolj nagnjeni k temu, da gre zopet za običajno blufiranje, prav tako kot je bilo v vprašanju vzhodnokitajske železnice in pri zadnjih dosedanjih na Amurju. Kajti politika sovjetske Rusije na Daljnem vzhodu je do sedaj bila takšna, da ne vzbuja nobenega zaupanja v obstoj kakšne ogromne in udarne obožene sile v vzhodni Sibiriji, sile, pred katero bi kdorkoli, najmanj pa Japonci, imeli strah ali vsaj spoštovanje.

Če pa bi proti vsakemu pričakovanju le bilo res, da sovjetska Rusija polagoma nekaj pripravlja, je na potrebno, da s prstom pokažemo na način, kako pripravljajo požar, ki ga hoče zanetiti. Kitajsko-sovjetska nenapadna pogodba, sklenjena pred tremi tedni, je prvi korak, ki naj mu sledi sedaj še drugi, namreč odprta vojaška zveza med obema državama. Toda istočasno, ko sovjetska Rusija ustanavlja kitajsko-sovjetsko fronto na Daljnem vzhodu, se na vse mogoče načine trudi, da bi onemogočila sporazum med evropskimi velesilami, ki naj bodo zaprosene s svojimi medsebojnimi preirni na Kitajskem. Sovjetsko vmešavanje v Španijo, ki je skoraj povzročilo vojno med velesilami, je samo en dokaz za to. Lažne vesti, ki jih je Kominternu raztrosila o izkrcanju nemških vojakov v Maroku in ki so skoraj povzročile spopad med Francijo in Nemčijo in dosele, da se je prepad med obema državama poglobil, so drugi dokaz. Nedavna nota, ki jo je Litvinov poslal italijanski vladi in v kateri jo dolži, da italijanske podmornice potapljaajo trgovske ladje po Sredozemskem morju, je razburjenje še povečala in možnost za sporazum se zmanjšala, saj je torpedirala

Kitajci hočejo porušiti nasipe Rumene reke

V njenih valovih naj bi utonila japonska severna armada

Nanking, 5. oktobra. TG. Kitajska vojna obramba namerava v primeru, da bi se japonske čete približale Nankingu, ponoviti strahotno bitko v Flandriji, kjer so v svetovni vojni Belgijci predrli nasipe in spustili vodo na bojno polje. Nankinska vlada se baje peča z mislijo, da bi nasipe, ki obdajajo tok Rumene reke, razstrelili in spustili reko, da preplavi vse ozemlje, ki meri okroglo 100.000 kvadratnih kilometrov. Vse priprave za to so že v teku. Ako Kitajci to izvedejo, je usoda japonske armade, ki bi se približala od severa, zapečaten, ker bi enostavno v vodi utonila. Čas za uresničenje te grožnje je zelo primeren, ker je reka zaradi neprestanih naličev silno narasla. Kakšne bi bile posledice takšnega dejanja, si ni mogoče predstavljati, saj bi za poplavo prišle nalezljive bolezni, ki bi neusmiljeno morile tudi med kitajskim prebivalstvom, ki je v nižinah Rumene reke zelo gosto naseljeno.

Japonci že imajo kar so hoteli

Pet pokrajin skoraj zasedenih Šanghaj — postransko bojišče

Tokio, 5. oktobra. TG. Neka visoka osebnost v kitajskem vojnem ministristvu se je pred časnikarji izrazila, da je Japonska svoj vojni cilj na Kitajskem tako rekoč zasedla. Bitka pri Šanghaju je postranskega pomena. Japonci Šanghaja in masej obdržati, četudi bi ga zavzeli. Glavni cilj japonske vojske je na severu, kjer so japonske čete po dveh mesecih neprestanega prodiranja tako rekoč zasedle vseh 5 severnih pokrajin, ki merijo nad pol milijona kvadratnih km (torej dvakrat toliko kot meri Jugoslavija) in kjer prebiva nad 90 milijonov prebivalcev. Japonci so pozvali vse svoje izseljence, ki živijo na Kitajskem — po zadnjem številu jih je okrog 800.000 — naj se naselijo po teh novo osvojenih pokrajinah, ki jih bo sedaj Japonska organizirala, nalik Mandžuriji, v »samostojno« državo. Te pokrajine bodo odtrgane od ostale Kitajske. To je, kar Japonska hoče. Ostala bojišča so postranskega pomena.

Japonska poročila: Vedno naprej

Tokio, 5. oktobra. O Japonske uradna poročevalna agencija »Domei« poroča:

Na severnem bojišču so japonske čete danes dopoldne vkorakale v Čučjem, ki leži sredi med Tajčavom in Juanpingom. Kitajski general Lifu-jing, ki je poveljeval 61. kitajski diviziji, je bil od kitajskega vojaškega sodišča obsojen na smrt in ustreljen, ker so ga spoznali krivim, da je povzročil kitajske poraze na severu. Kitajska obramba se organizira sedaj na črti Tajuan (prestolnica Šansija) — Šičjačang (na železnici Peiping—Hankav) — Rumena reka. Kitajska vlada je poslala sveže čete iz honanske pokrajine. Japonci pa se pripravljajo na novo prodiranje v notranjost pokrajine Santung.

Pri Šanghaju so japonske čete napredovale za en kilometer pri Liučjahanju in so zasedle vas Tsajhaju.

Na južni fronti pri Honkongu nobene spremembe. Kitajski general Hanmu je zahteval od maršala Čankajske pomoči in je dobil 40 velikih bojnih letal, ki so prišla iz pokrajine Kvangsi. Od nepoznane smeri je priletelo tudi veliko število bombnikov, ki so angleskega izdelka. Kitajci razpolagajo sedaj s močno letalsko obrambo.

Kitajska poročila: Niti koraka nazaj

Šanghaj, 5. oktobra. b. Napad japonske pehote pod varstvom močnega topniškega ognja je naletel na hud odpor kitajskih čet, tako da do 8 zjutraj

Japonci nikjer niso izvajali kakšnih znatnejših uspehov. Najhujše borbe so se tudi danes vodile okrog Čapeja, kjer skušajo Japonci z neprestanimi naskoki osvojiti kitajske postojanke. Japonci naskakujejo z ročnimi granatami, pred njimi pa grede tanki. Vsi dosedanjí poskusi pa so bili zlomljeni zaradi izredno dobre obrambe Kitajcev. Čapej gori. Iz mednarodne koncesije so lahko točno opazovali vse strahote krvave vojne, ki divja v Čapeju.

Streljanje je trajalo vso noč. Ker Japonci uporabljajo zažigalne granate, je vse mesto Čapej v plamenih. Vse hiše se tresejo od strahovitih eksplozij težkih granat in pa od zračnih torpedov. Japonci neprestano pošiljajo v borbo sveže sile, ki so prispele v teku včerajšnjega dne. V tej strašni bitki, ki že traja nepretrgoma tri dni, imajo Japonci in Kitajci ogromne izgube. Japonci sami trdijo, da imajo že nad 10.000 mrtvih in 20.000 ranjenih. Kljub temu pa se ne bodo ustrašili še

večjih izgub, kajti nobena sila na tem svetu jih ne more več zaustaviti. Na drugi strani pa tudi Kitajci ne bodo nič popustili, ker se zavedajo pomena sedanje bitke. Japonci so v zadnjih dneh poslali pred Šanghaj svoje najboljše čete, svoje proslule »skupine smrti« ter ogromne množine municije za topove in letala. Japonci mislijo, da bodo s pomočjo neprestanih napadov ter obstreljevanja s težkimi topovi zavržali kitajske položaje z zemljo. Japonci trdijo, da jih najbolj ovirajo kitajski položaji v Putungu. Če teh položajev ne bi bilo, bi že zdavnaj zasedli Šanghaj.

5000 italijanskih vojakov v Šanghaj

Rim, 5. oktobra. TG. Mussolini je ukazal, naj takoj odide transport s 5.000 savojskimi grenadirji v Šanghaj, da branijo mednarodni del mesta.

Predsednik vlade o gospodarskih odnosih z Nemčijo

Belgrad, 5. oktobra. AA. Kakor smo že poročali, so 29. septembra podpisali v Dubrovniku zapisnik o četrtim zasedanju stalnega jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora. Glede na pomembno delo tega odbora, ki ureja vsa trgovsko-politična vprašanja med našo državo in Nemčijo in od časa do časa ureja potek medsebojne izmenjave blaga, je blagovolil predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović v zvezi z doseženimi sklepi tega odbora podati tole pojasnilo:

Razvoj svojih gospodarskih stikov z Nemčijo moramo stalno spremljati z budno pozornostjo, in sicer zaradi široke možnosti, ki jo ima nemški trg za naš izvoz. Nemčija zavzema v našem izvozu in uvozu že tretje leto prvo mesto. Tudi posledice tega izvoza za našo proizvodnjo in naše cene so takšne, da smemo po pravici posvečati našim in nemškimi gospodarskim stikom posebno zanimanje.

Po drugi strani so nekatere tehnične težave, ki so se pojavljale v zadnjih treh letih v medseboj-

nem prometu, in sicer zaradi klirinške podlage medsebojnih plačilnih odnosov in ki so precej motile medsebojno sodelovanje, še bolj poudarile pomen nadaljnjega razvoja gospodarske izmenjave med Jugoslavijo in Nemčijo. Zato zasluži tudi nedavno končano delo četrtga zasedanja stalnega jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora v Dubrovniku septembra meseca, da se pri njem nekoliko bliže pomudimo. Predvsem je treba ugotoviti, da se je dosedanja bojazen zaradi periodičnega naraščanja naših klirinških terjatev proti Nemčiji, kar je močno motilo potek medsebojne gospodarske izmenjave, izkazala za precej neosnovano in pretirano. Povečani sezonski izvoz je povzročal neizbežno aktivni klirinški saldo. Vendar se je z uvedbo ustreznih ukrepov prej ali slej zmanjševal in je v zadnjem času celo prešel v pasivo, kakršen je ravno trenutno. Zato moramo s tem pojavom računati tudi v bodoče, ker je neolčljivo zvezan s klirinškim temeljem plačil. Nikakor pa mu ni treba pripisovati večji pomen, kakor mu dejansko gre. Saj skušata obe stranki skrbeti v prvi vrsti za ravnovesje svojega plačilnega prometa in proučujeta zato od časa do časa ukrepe, ki so v danem trenutku najprimernejši.

Vprašanje ravnovesja v plačilnem prometu je bilo glavni predmet razgovorov tega zasedanja v Dubrovniku. Pri tej priliki so ugotovili, da je za čas lanskega zasedanja v Draždanih, torej pred enim letom, znašal naš aktivni klirinški saldo 10 milijonov RM, da je nato marca meseca letošnjega leta narasel na 34 milijonov RM in da je sedaj padel na 13 milijonov RM.

Po drugi strani smo v zadnjih mesecih postali v blagovnem prometu z Nemčijo pasivni. Čeprav na ta način nismo dosegli popolnega ravnovesja, vendar so se plačilna aktiva in blagovna pasiva vsaj deloma krila.

Da preprečimo nadaljno nesoglasje v plačilnem prometu, smo se dogovorili, naj se tudi v bodoče vplačila v Berlinu ravnajo po vplačilih v Belgradu, z drugimi besedami, da se naj naš izvoz v Nemčijo ravnja po našem uvozu iz Nemčije. V ta namen bodo za naš izvoz v Nemčijo izdajali strogo

Nadaljevanje na 2. strani

Takšnega vrhovnega vzgojitelja je imela avstrijska mladina!

Razuzdani knez Starhemberg

Dunaj, 5. oktobra. TG. Veliko senzacijo je vzbudila na Dunaju in po vsej Avstriji vest, da je cerkveno sodišče v Rimu — Rota Romana — zavrnilo prošnjo bivšega avstrijskega podkancelerja in voditelja Heimwehra kneza Starhemberga, naj se njegov zakon s princeso Marielo Salm — proglasi neveljavnega. Javnost sploh ni bila obveščena, da se hoče Starhemberg, o katerem je bilo sicer znano, da je velik pustolovec in da živi skrajno razuzdano življenje, od svoje žene ločiti. Civilno sodišče na Dunaju je Starhembergovi tožbi za ločitev zakona, iz razloga, da je bil k temu prisiljen in da zakonska zveza nikoli ni bila izpolnjena, ugodilo in zakon razveljavilo. Toda na osnovi konkordata ima zadnje besedo pri katoliških zakonih tudi za civilno veljavnost razdužitve cerkveno sodišče v Rimu. Rota Romana je kneza Starhemberga zavrnila, ker za svoje trditve ni mogel prinesiti nobenih dokazov, prisiči pa ni hotel, čeprav je vatikanski sodišče od njega zahtevalo, naj svoje trditve potrdi s prisego. Knez Starhemberg se je hotel poročiti z neko igralko, s katero ima že dvojne nezakonskih otrok. Na Dunaju z ogorčenjem govorijo o tej zadevi, ki povstavlja nekdanjega avstrijskega »führerja« v pravo luč in se čudijo, kako je bilo mogoče temu človeku poveriti vrhovno vodstvo pri vzgoji avstrijske mladine.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno in deževno, temperatura bo padla

Dunajska vremenska napoved: Verjetno bo še ves dan deževalo.

Navadi svojega otroka pravočasno na pravilno nego zob!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Na Poljskem stavka 53.000 učiteljev

Ker je vlada razpustila učiteljsko organizacijo

Varšava, 5. oktobra. TG. »United Press« poroča, da je nastopila stavka učiteljskega osebja osnovnih šol in da je bilo včeraj in danes okrog devet tretjin osnovnih šol zaprtih, ker so učitelji stavkali. Stavka je izbruhnila zaradi tega, ker je vlada razpustila učiteljsko organizacijo, ki šteje 53.000 članov. Preiskava je namreč dognala, da so se v organizaciji ustanovile komunistične celice. Policija je napovedala nadaljnje korake, ako se

sredozemsko konferenco v Nyonu. Tudi to je udaren dokaz, kako sovjetska Rusija meša in intrigira po Evropi, da bi ta ne prišla do pravega pokoja.

Danes ne moremo reči, katero od navedenih mnenj je resnično. Če je prvo, potem je početje sovjetske Rusije samo ena velika laž več v njeni zgodovini laži, če pa je drugo, potem je to zločinski poskus, da se Evropa pogrezne v krvavo zmedo zaradi — Daljnega vzhoda.

in židovski dijaki imajo posebne klopi

Varšava, 5. oktobra. TG. Po varšavskih srednjih in visokih šolah so danes slovesno uvedli uporabo židovskih sedežev. Odslej so oni sedeži po klopih, kjer sedijo židovski dijaki, označeni s posebnimi znaki. Na te sedeže ne sme sedeti noben krščanski dijak. Židovski dijaki so se temu uprli in niso hoteli sedeti v določene jim klopi, marveč so raje stali. Oblasti so potem židovsko dijaštvo prisilile, da je sedlo.

Tudi važna slo-
venska zadeva:

Slovenske železnice
so skrajno zanemarjene

Ljubljana, 5. oktobra. Skoraj v istem razmerju kakor raste čista do-
nosnost slovenskih železnic, tako pada in nazaduje
njihovo stanje. Tega vprašanja smo se že po-
gostokrat dotaknili, toda vprašanje postaja čim-
dalje bolj pereče. Na važnosti in po velikosti pro-
meta slovenske železnice čimdalje bolj pridobi-
vajo, toda čimdalje bolj nazadujejo po svoji ka-
kovosti. Slovenske železnice so v ogromni večini
stare po 80 in še več let. V teh letih so prenesle
ogromna bremena vlakovnega prometa. Do pre-
vrata so veljale železnice na slovenskih tleh za
zelo važne in so se celo avstrijske, pa tudi za-
sebnne železnice trudile, da vzdrže železnice na
primernem stanju. Žal pa so po prevratu sloven-
ske železnice nazadovale.

Brzi vlaki so pred vojno po slovenskih pro-
gah dosegli že 90 km brzine, sedaj pa komaj še
60 km. Tudi v zvezah z drugimi vlaki so sedaj
velike razlike. Zeleni loparji, ki zapovedujejo
strojevodjem in vlakovodjem počasno vožnjo, so
danes na progah ljubljanskega ravnateljstva zelo
pogosti. To je vzrok tudi mnogim zamudam vseh
vrst vlakov, nepovoljnim zvezam in nepovoljnemu
voznemu redu.

Ljubljansko železniško ravnateljstvo ima naj-
več čistih rednih dohodkov v vsej državi. Nad
150 milijonov letnega dobička plačajo slovenske
železnice, so pa najslabše oskrbovane. Navadna
statistična tabela in njena ponazoritev na zemlje-
vidu nam kaže, kako je najbolj gost promet na
ozemlju ljubljanskega železniškega ravnateljstva,
ki oskrbuje železniške proge do Kotoribe, Zagreba
in Karlova. Iz tehničnih razlogov se namreč meje
železniških ravnateljstev ne morejo ujemati točno
z mejami posameznih banovin.

Pomanjkanje osebja

Trenutno ima obsežno ljubljansko železniško
ravnateljstvo kakšnih 1540 uradnikov, 140 uradni-
kov-pripravnikov, 512 zvančnikov I. razr. in 2500
zvančnikov 2. razr., 120 slug, skupno okoli 4800.
Med dnevničarji delavci jih je 120, med progov-
nimi delavci pa 3500, skupno okoli 3600 delavcev,
ali z vsemi nastavljenici in nameščenci železnice
okoli 8400. Železniške organizacije so zračunale,
da manjka okoli 2200 uradnikov in delavcev, da
bo sploh možno doseči 8 urni delavnik na sloven-
skih železnicah, kar je samo ob sebi ujemno, da
bo promet šel v redu. Delavstvo je zelo zaposleno
in znani so konkretni primeri, ko imajo na ne-
katerih postajah dnevničarji po 16 in 17 ur dnevne
službe.

Napaka glavne železniške uprave in pa tudi
nižjih podrejenih instanc je, da nastavlja delav-
stvo po številu sorazmerno z dolžino proge, ne pa
z množino opravljenega dela. Tako imajo dolge,
toda prazne proge kje v južni Srbiji, ali v Bosni
na kilometer prav toliko delavcev, kakor pre-
obremenjene proge v Sloveniji. To se pravi, da
tiste proge, ki donosajo državi največ dobička,
najbolj izčrpavajo svoje uradništvo in delavstvo,
medtem ko morejo kje na jugu železniški urad-
niki s prekrizanimi rokami opravljati svojo služ-
bo. Saj po njihovih progah se vozi le malo ljudi
in le malo blaga. Na ljubljansko železniško ravn-
ateljstvo pa je l. 1936, in tudi v prvih treh
mesecih letošnjega leta odpadlo 31% vsega to-
vornega prometa na železnicah in 25% osebnega
prometa v vsej državi. Napredek slovenskega
prometa je letos v prvih petih mesecih v primeri
z lanskim znašal kar 30%, torej skoraj za tretjino.

Toda z napredkom slovenskega prometa pa
ni skoraj prav nič naraslo število železniških
nameščenecv in delavcev v Sloveniji. Zagrebško
železniško ravnateljstvo je v poldrugem letu pri-
dobil 2000 novih nameščenecv, sarajevsko kar
4000, ljubljansko borih 200, nekaj malega pa je
izgubilo belgrajsko, kjer jih je bilo poprej očitno
preveč. Omenimo še, da prisluži slovenski železni-
čar na leto in na osebo 2 in polkrat toliko, kakor
sarajevskega železniškega ravnateljstva. Sarajevsko
železniško ravnateljstvo s svojimi dohodki komaj
krije osebne izdatke, ljubljansko pa plačuje veli-
kanske dobičke državi, njeni železničarji pa so
neprimerno bolj zaposleni kakor bosanski.

Vozni park v Sloveniji

Res je, da železniška uprava, če se ji nudi
prilika ugodnega zaslužka, že pošlje zadostno šte-
vilo tovornih vagonov tudi v Slovenijo. Premalo
pa skrbi za izboljšanje prog in za nagel osebni
promet. Manjka še v Sloveniji tovornih vagonov za
razno specialno blago, še slabše pa je oskrbovan
osebni promet, ki bi moral biti znatno boljši. Naša
železniška uprava je sicer že tudi poskušala s
tako imenovanimi aerodinamičnimi vlaki, ki do-
sežejo do 120 km na uro, toda v Sloveniji bi mo-
rali izboljšati glavne proge, ki jih sedaj nepre-
stano popravljajo. Nujna potreba pa je seveda
tudi gradba dvojnega tira med Zidanim mostom
in Zagrebom in ureditev ljubljanskega kolodvora,
da bo mogoče izvesti hitrejši promet po slovenskih
železnicah.

Predvsem je nujno potrebna uvedba nihalnih
vlakov med Ljubljano in najbližjimi središči, ter
med drugimi središči Slovenije. Statistika doka-
zuje, da je najgostejši osebni promet proti Ljub-

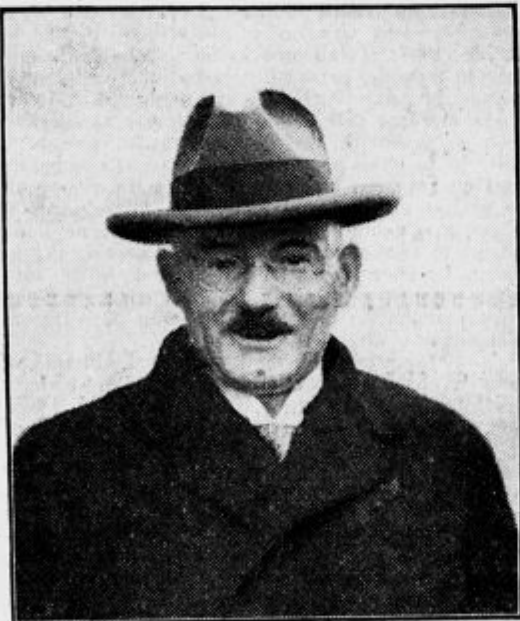
ljani iz Kamnika, Litije, Grosuplja, z Vrhnike, iz
Kranja in z Rakeka. Iz teh krajev se vozi največ
ljudi v Ljubljano. Ob delavnikih na primer vozijo
prazne garniture vlakov od Zidanega mosta do
Litije, nakar se napolnijo s potniki. Na progi med
Zidanim mostom in Ljubljano bi bili potrebni si-
cer redni potniški vlaki, med Litijo in Ljubljano
pa nihalni vlaki. Enako bi bili potrebni med leto-
viškimi sezonami nihalni vlaki na progah Lesce-
Boh. Bistrica-Rateče, med Rimskimi Toplicami in

Rogaško Slatino, med Mariborom in izletniškimi
točkami itd. Obžalujemo tudi, da so bili motorni
vlaki, ki so bili prvotno namenjeni za Slovenijo
in kjer bi se sijajno obnesli, odposlani v južne
kraje, Slovenija pa ni dobila nobenega. Mnenja
smo, da je Slovenija vsaj toliko vredna kakor
kaka druga južna pokrajina in da so slovenske
železnice za državo visoko aktivno podjetje, ka-
terim mora država posvečati vso skrb ter jih po-
speševati, ker bo to njej sami v korist.

Novih šest ministrov

V ponedeljek je bilo zaprišenih šest novih
ministrov, katerih kratek življenjepis naj sledi:

G. Milan Simonović

je novi minister pravosodja. Rodil se je l. 1881.
Pravne študije je dokončal na belgrajski univerzi,
nakar se je posvetil odvetništvu v Kruševcu. V
tem se je tudi živo udeleževal političnega življe-
nja kot član nekdanje Srbske radikalne stranke.
Prvič je bil izvoljen za poslanca l. 1923, nakar je
že naslednje leto postal v Pašičevi vladi minister
za agrarno reformo. Tudi l. 1925 je bil v novi Pa-
šičevi vladi minister tega portfelja. Ko so meseca
julija l. 1925 stopili v Pašičevo vladu Hrvatje Ra-
dičeve stranke, je g. Simonović postal minister za
socialno politiko ter to ostal tudi v Uzunovičevi
vladi do aprila l. 1927.

Po 6. januarju se je g. Simonović odločil
l. 1931 kandidirati za narodnega poslanca, l. 1932
pa za senatorja. Za senatorja je bil vnovič izvo-
ljen 3. februarja 1935. Sedaj je podpredsednik
senata.

G. Vojko Čurkić

je novi poštni minister, ki se je rodil leta 1898
blizu Čačka, kamor je hodil v gimnazijo, univerzo
pa je dokončal v Belgradu kot pravnik. Pozneje
se je naselil v Čačku, kjer je odprl odvetniško
pisarno. Ze kot mlad dijak se je vneto udeleževal

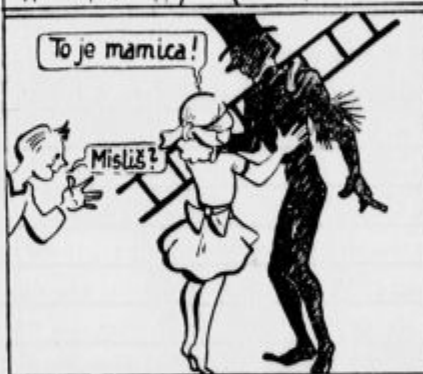
novi prosvetni minister, se je rodil leta 1888 v
Sremskih Karlovcih ter tukaj dovršil srbsko avto-
nomno gimnazijo. Potem je šel študirat na univer-
zo v Belgrad, na Dunaj in v Zagreb ter je l. 1911
bil diplomiran za filozofa v Zagrebu. G. Magara-
šević se je živahno udeleževal srbskega kulturnega
delovanja, sprva zlasti v organizaciji srbske mla-
dine v Vojvodini ter je sodeloval tudi kot srbski
narodnjak v srbskih listih, ki so izhajali v Avstro-
grski. Med vojno je prišel pod obtožbo zaradi
protidržavnega delovanja. Konec vojne ga je rešil
hude obsodbe. G. Magarašević je bil najprvo pro-
fesor višje meštanske šole v Novem Sadu, nakar
je postal prosvetni referent pri deželni vladi v
Zagrebu. Tukaj se je izkazala njegova visoka
strokovna izobrazba in znanje prosvetnih razmer.
Leta 1925 je s položaja prosvetnega inspektorja v
Osijeku bil poklican v ministrstvo za načelnika od-
delka za srednje šole. Tukaj se je izkazal za iz-
vrstnega strokovnjaka. Leta 1927 je postal pomoč-
nik prosvetnega ministra, toda kmalu nato je bil
zaradi spremenjenih političnih razmer upokojen.
G. Magarašević se je po upokojitvi vneto udele-
ževal političnega delovanja. Ko pa je 6. januarja
nastopil avtoritativni režim, se je g. Magarašević
umaknil v ozadje. To je storil zaradi tega, ker kot
prepričan demokrat ni odobral avtoritativnega
režima, prepričan, da taki režimi niso v soglasju
z narodnimi interesi. Z njegovim imenovanjem za
ministra prosvete prihaja na to važno mesto od-
ličan strokovnjak, kakršnega naše srednje šolstvo
tako močno potrebuje.

G. dr. Niko Novaković

novi minister brez portfelja, se je rodil leta 1875
v Kninu v Dalmaciji. Gimnazijo je študiral v
Zadru, univerzo pa na Dunaju, kjer je postal
doktor vsega zdravilstva. Kot zdravnik se je na-

Dimnikar prinaša srečo

selil v Kninu, kjer ves čas deluje. Bil je izza
mladih let vedno delaven srbski narodnjak ter je
kot dijak deloval v vseh srbskih in jugoslovanskih
listih. Kot mladenič se je zelo nagibal k socialistič-
ni smeri. Za časa balkanskih vojn je prostovoljno
odšel v Črno goro pomagat ernogorskim ranjen-
cem. Med svetovno vojno je bil vojaški zdravnik
v Kninu in v Zagrebu, kjer je s svojo silno dr-
znoštno kot zdravnik rešil stotine svojih rojakov
pred fronto. Za poslanca je bil prvič izvoljen leta
1923, drugič pa leta 1925. Tudi pri petomajskih
volitvah leta 1935 je bil izvoljen za poslanca v
kninskem okraju.

G. Bogoljub Kujundžić

ki je postal sedaj minister za šume in rude, je
naš stari znanec, saj je bil tudi on že večkrat
minister. Po rodu je Hercegovac iz Livna, študiral
pa je gimnazijo v Sremskih Karlovcih, univerzo
pa v Zagrebu. Bil je goreč srbski narodnjak, ki
je med vojno kot častnik prešel na rusko stran
ter se takoj vpisal v srbsko vojsko. Z njo se je
potem boril tudi na srbskih tleh ter je hudo ran-
jen moral čez albanske gore. V tistih bojih se
je tako odlikoval, da je bil odlikovan z redom
Belega orla z meči. Ranjen je bil poslan v Rim
v bolnišnico, kjer je ozdravel in bil spoznan za
invalid. Kot invalid je sodeloval v komisiji za
propagando. Na koncu vojne je bil poklican v
službo v maršalat dvora.

G. Bogoljub Kujundžić je bil prvič izvoljen
za poslanca l. 1925 na listi radikalne stranke. V
vladi Uzunovič-Radič l. 1925 je bil državni pod-
tajnik ministrstva za šume in rude. V poznejši
vladi pokojnega Velje Vukičevića pa je postal
minister za pošto, kar je ostal do 6. januarja 1929.
Leta 1931 je kandidiral za poslanca, a leta 1935
je postal ban Vrbaske banovine. S tega mesta
prihaja sedaj v resor ministra za šume in rude.

G. Vekoslav Miletić

novi minister za telesno vzgojo, se je rodil leta
1886 v Oražancu pri Biogradu na morju. Gimna-
zijo je študiral v Zadru, univerzo pa v Zagrebu
in v Pragi, kjer je postal doktor prava. Kot jurist
se je posvetil odvetniški karieri ter je v narodnih
bojih vneto sodeloval, zbirajoč zlasti srbsko na-
rodno mladino. Bil je pristaš srbske radikalne
stranke. Pri prvih volitvah leta 1931 je bil izvoljen
za poslanca v Narodno skupščino. Ravno tako pa
je bil leta 1935 izvoljen za poslanca na otoku
Rabu. V Narodni skupščini se je izkazal za dobre-
ga poznavalca pomorskih vprašanj.

Huda nesreča dana mariborski postaji

Maribor, 5. oktobra.
Danes popoldne se je zgodila na mariborskem
glavnem kolodvoru huda nesreča, ki je zadela 32-
letnega železničarja Franja Podeska. Podesak je
šel čez kretnico ter je z nogo obšel v tračnici. V
tistem hipu pa je bila kretnica prestavljena in je
Podesku zdrobila desno nogo od kolena do gležnja
na treh mestih. Na levi nogi pa mu je odtrgala
desno peto. Poklicani reševalci so ga prepeljali v
bolnišnico.

'Hči Samuraja'

Prvi veliki skupni nemško-japonski film kulturnega
značaja in močne dramske vsebine v režiji
dr. Arnolda Francka, znanega tvorca alpi-
nističnih filmov: "Sveta gora", "Boj za Matterhorn",
"Beli pekel" — "Pizz Palù" itd.

V glavni vlogi:
Setsuko Hara in Isamu Kosugi.
Glasba: **Kosak Yamaša,**
dialog: nemško-japonski.
Divne prirodne lepote. Prava slika današnje
Japonske in njenih ukoreninjenih običajev.
Premijera jutri 7. t. m. v kinu Slogi!

6 letno dekletce med nebom in zemljo

Otroka je odnesel voziček žične železnice

Trbovlje, 4. oktobra.

V bližini žične postaje, na tako zvanem »Lim-
bergu«, so se v soboto popoldne igrali otroci ru-
darjev. Med njimi je bila tudi 6letna Anica Flis,
ki se je, nič hudega sluteč, sp plazila skozi okrajo
ter prišla na žično postajo. Na tem mestu se vo-
zič vozički tako nizko, da se je lahko oprijela
za ročaj žičnega vozička, ki jo je potegnil s seboj.
Ko so otroci zagledali ta strašen prizor, ko

je malo Anico neslo vedno višje in višje, so ji
klicali, naj se takoj spusti, ker bi jo še lahko
prestregli. Deklica pa je bila v takim strahu, da
se ni upala spustiti in tako jo je neslo kakih 200 m
daleč. Tu so ji odprile roke in deklica je padla
iz višine 30 m. K sreči je priletela na star nasip,
kjer si je zlomila le nogo in potokla po obrazu.

Rešilni avto jo je odpeljal v tujakšno bol-
nišnico in je upanje, da ne bo hujših posledic.

Naša živinoreja

Leta 1921. smo ob priliki ljudskega štetja v naši državi tudi izvedli štetje živine in so bili tozadevni podatki tudi že objavljeni. Tudi l. 1931. je bilo statistično povpraševanje raztegnjeno na živino, vendar rezultati tega štetja živine niso objavljeni. Pač pa objavlja ministristvo za kmetijstvo vsako leto v svoji letni kmetijski statistiki (zadnja je izšla za 1935) podatke o naši živinoreji. Sedaj so nam na razpolago tudi že podatki za leto 1936, in sicer po stanju na koncu leta. Preden začnemo navajati podatke, omenjamo še način, kako se sestavlja ta statistika. Podatke dajejo občinski statistični odbori, ki obstojajo v vseh občinah (?). V teh odborih so poleg uradnih občinskih organov zastopani tudi zasebniki (2-4 vidnejši kmetovalci). Te podatke pošljejo občine okrajnim kmetijskim referentom, ti zopet banovinam, banovina dalje ministristvu, ki končno podatke prekontrolira in tudi objavlja.

V naslednjem navajamo podatke za našo banovino za leta 1930-1935 in 1936. Število živine je bilo naslednje:

	1930	1935	1936
konji	54.801	52.604	52.679
goveda	388.522	359.716	371.023
prašiči	307.359	294.783	298.255
ovce	40.547	34.080	34.243
koze	10.988	9.803	10.152
perutnina	1.109.104	1.173.170	1.172.935
čebelnjaki	75.725	75.538	83.336

Iz teh števk je razvidno, da je v letih krize našega kmetijstva število glav živine pri nas znatno nazadovalo, razen perutnine, ki je po številu celo narasla. Od leta 1935 dalje pa se opaža zopet zboljšanje in število živine narasča. Med znatnejšimi razlikami pada posebno v očeh nazadovanje naše ovčjereje.

Ce primerjamo podatke po štetju iz leta 1921, dobimo te-le primerjave:

	1921	1936
govedo	479.106	371.023
konji	58.647	52.679
prašiči	303.917	298.255
ovce	74.427	34.243
koze	23.600	10.152
perutnina	1.056.782	1.172.935
čeb. panji	59.783	83.336

K tej tabeli bi bilo najprej pripomniti, da so rezultati za 1921 sestavljeni na podlagi štetja dne 31. januarja tega leta in da se zaradi tega že deloma ne dajo primerjati s stanjem na koncu leta. Vendar se nam ta razlika ne zdi tako pomembna kot dejstvo, da temeljni rezultati za 1921 na podlagi štetja, rezultati za 1936 pa so izšli iz cenitev, ki se lahko več ali manj približujejo stvarnosti.

Iz tabele je zopet razvidno nazadovanje reje drobnice, kajti predvsem je nazadovalo število ovac in koz, katerih je za polovico in še več manj kot leta 1921. Znatno je tudi nazadovanje od 1930 na

1936. Tega nazadovanja pa v ostalih krajih države ni opazili.

Kajti število ovac in koz je znašalo v vsej državi:

	ovce	koze
1921	7.011.204	1.552.759
1930	7.953.139	1.731.430
1935	9.211.101	1.895.905
1936	9.568.338	1.905.993

Kmetijska statistika prinaša za zadnja leta od 1933 dalje tudi količino medu in voska, kakor je znašala produkcija v dotičnih letih. Tako je bil ocenjen donos medu in voska v Sloveniji v zadnjih letih v kg:

	med	vosek
1933	362.516	23.995
1934	405.848	35.145
1935	405.609	45.921
1936	442.896	42.569

Iz tega pregleda je razvidno, da je bil lani donos medu prav dober v primeri s prejšnjimi leti. Edino produkcija voska je nekoliko zaostala za ono iz leta 1935. V vsej državi cenijo produkcijo medu in letu 1936 na 4.820.875 kg, voska pa na 546.895 kg. Odgovarjajoče številke za 1935 so 4.293.351 kg za med in 494.161 kg za vosek.

V naslednjem podajamo še pregled stanja živine za vso državo za leta 1921, 1930, 1935 in 1936 v tisočih komadov:

	1921	1930	1935	1936
konji	1.069	1.161	1.201	1.216
goveda	4.960	3.812	3.982	4.074
prašiči	3.373	2.924	2.832	3.126
ovce	7.011	7.953	9.211	9.568
koze	1.553	1.731	1.896	1.906
perutnina	15.075	18.822	20.769	21.505
panji	534	657	744	782

Napredek živinoreje v vsej državi od leta krize sem je jasno razviden iz tega pregleda. Posebno znatno napreduje reja malih živali, dočim se iz primerjave za 1921 in 1936 vidi nazadovanje predvsem v govedoreji, deloma tudi v prašičjereji. Najznatnejši je napredek v čebelarstvu.

Končno podajamo še naslednjo primerjalno tabelo, ki nam kaže, koliko živine od vsega stanja v državi se je nahajalo leta 1921 in 1936 v Sloveniji. V teh letih je imela Slovenija od vsega stanja v državi (v odstotkih):

	1921	1936
konji	5,5	4,36
goveda	9,66	9,1
prašiči	9,0	9,5
ovce	1,06	0,36
koze	1,6	0,5
perutnina	7,0	5,46
čeb. panji	11,2	10,6

Iz pregleda je razvidno, da je edino naš delež pri številu prašičev napredoval, v vseh ostalih panogah živinoreje pa se je naš odstotni delež znižal.

Licitacije pri glavnem ravnatelstvu državnih železnic. Glavno ravnatelstvo drž. železnic je razpisalo prvo licitacijo za dobavo železniških tračnic tipa 10 a v vrednosti 30 milij. din. Dosedanje licitacije niso uspeli, ker je država zahtevala kreditiranje za 7 let, v novih pogojih je ta plačilni rok znižan na tri leta in se ponujajo menda samo Madžari. Če pa tudi ti ne bi hoteli dobaviti, potem bi dobave prevzela Zenica. — Nadalje je glavno železniško ravnatelstvo poslalo odboru za državne nabave ves material glede licitacije prago. Pri tem gre za vsoto 65 milij. din. Pričakovati je odločitev še ta teden. — Državne železnice so eden največjih dobaviteljev starega železa, ki je danes tako potrebno jeklarski industriji. Zbranih je okoli 27.000 ton starega železa pri posameznih ravnatelstvih in bodo v kratkem tozadevne licitacije. — Ze sredi poletja je bila licitacija za dobavo 10 normalnotirnih in 10 ozkotirnih lokomotiv. Odbor za državne nabave je sedaj določil, da se da dobava za normalnotirne lokomotive domači tvornici v Slavenskem Brodu, za nabavo 10 ozkotirnih lokomotiv pa bo najbrž razpisana nova licitacija.

Zadružni zbornik. Ob stoletnici rojstva Mihe Vošnjaka, znanega zadružnega delavca je izdala Zveza slovenskih zadrug Zadružni zbornik, ki prinaša predvsem članek dr. D. Schauerja o Vošnjaku samem in njegovem delu, nadalje članek dr. Bog. Vošnjaka, dr. Komljanca o bratih Vošnjakih in Ptuj, Frana Trčka o razvoju posameznih zadrug in njih skupin, pregled vsega slovenskega zadružništva v številkah, Iva Sancina Spomine na zadružno delo v Istri itd. V knjigi je mnogo ilustracij. Zbornik stane 30 din, dobi se v knjigarnah.

Svetovna letina pšenice. Mednarodni kmetijski zavod v Rimu ceni svetovno letino pšenice na 913 milijonov metrekih stotov (brez Rusije in Kitajske), dočim je znašala lanska cenitev 832 milijonov met. stotov. Evropa bo dala letos 413 (lani 404), Severna Amerika 297 (238), Azija 171 (164) in Afrika 32 (26) milijonov metrekih stotov.

Sem prišel za mesec dni med vas in jih vse posvetil vašim goram. Prehodil sem Kamniške planine, slikal Skuto, Sedlo, Zoisovo koč, Kamniško Bistrico, panoramo Grinoveca in povsod naletel na krasne slikarske motive. In v Julijskih Alpah sem se mudil na Vršču, slikal Slemo, Mojstrovko, Martuljk, Srednji Vrh, Aljažev dom, Vrata, Severno steno Triglava, Sedmera jezera, Komarč... Včeraj, ko sem ujel še zadnji lepi dan, sem na zadnji papir naslikal še Savico, tako da za Bohinjsko jezero nisem več imel materiala ter sem le občudoval te mistične barve globine, v katerih odseva okolne gore. Slikal sem v vseh svetlobah; in dasi je bilo vreme precej megleno, sem imel več lepih dni. Kamniške planine sem primerjal naši Rilejski planini, Julijske pa Pirin planini, kjer imamo še višji vrh kot Triglav (Musalas 2925 m).

Veliko hvaležnost čutim do SPD, kateremu bi se rad javno zahvalil kakor tudi bolgarski ligi: oba sta mi šla zelo na roko. Po vaših planinskih kočah sem bil povsod najbolje sprejet ter sem bil zlasti zadovoljen v Erjavčevi koči, kjer je gospodin Franca pela slovenske narodne pesmi, ki jih še posebno ljubim. Veliko sem se jih naučil. Seveda sem jaz pel bolgarske narodne in tudi turške, ki jih znam še iz turških časov. V Kampiku sta me sprejela slikarja Koželj in Cuderman, ki me je z motorjem zapeljal tudi v Kamniško Bistrico. Kamnik se me je čudovito doimil, saj je kot en sam muzej, majhen in slikovit ter s krasno okolico. Ne morem si misliti lepšega letovišča. V Ljubljani sem bil pri slikarju Jakcu, ki ga visoko cenim. Seveda tudi v Galeriji, ki je mi Bolgari nimamo; se pravi, zdaj zidamo novo poslopje, prej so slike vsele kar v podstrešjih. Posetil sem tudi razstavo Kluba neodvisnih in priznam njihove težnje. Danes sem

35. KOLO DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

2. REBANJE I. RAZREDA

DNE 20. IN 21. OKTOBRA 1937

DOBITKI:

Din 64,991.000'—

t. j. Din 671.000'— več kakor do sedaj!

Cena srečkam za vsak razred:

¹/₄ srečka
Din 200'—

¹/₂ srečka
Din 100'—

³/₄ srečka
Din 50'—

IZPLAČILO DOBITKOV TAKOJ — BREZ ODBITKA!

Strogo solidna postrežba!

Glavna kolektura Državne razredne loterije

A. REIN I DRUG

GAJEVA 8

ZAGREB

ILICA 15

Naročila se sprejemajo samo DIREKTNO PRI NAS, ker nimamo nikjer agentov in podprodajalcev.

Imen dobitnikov ne dajemo v javnost pod nobenim pogojem.

Borza

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8,57—8,67, v Zagrebu na 8,555—8,655, v Belgradu na 8,55—8,65.

Grški boni so beležili v Zagrebu 29,80—30,50, v Belgradu 29,65—30,35.

Italijanske lire so beležile v Zagrebu 173,80 do 176,20.

Nemški čeki so beležili v Ljubljani 13,60—13,80, v Zagrebu 13,60—13,80, za konec oktobra 13,50—13,70, za konec novembra 13,475—13,675, za sredo decembra 13,35—13,55, za konec decembra 13,375—13,575, za sredo januarja 1938 13,30 do 13,50. V Belgradu so beležili 13,70—13,80.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 2,208.638 dinarjev.

Ljubljana — tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold	2398,65—2413,25
Berlin 100 mark	1740,03—1753,90
Bruselj 100 belg.	730,45—735,52
Curib 100 frankov	998,45—1008,52
London 1 funt	214,44—216,49
Newyork 100 dolarjev	4303,51—4339,83
Pariz 100 frankov	142,77—144,21
Praga 100 kron	151,78—152,88
Trst 100 lir	227,75—230,83

Curib. Belgrad 10, Pariz 14,35, London 21,525, Newyork 434,50, Bruselj 73,15, Milan 22,93, Amsterdam 240,225, Berlin 174,35, Dunaj 79,75 (81,85), Stockholm 111, Oslo 108,175, Kopenhagen 96,10, Praga 15,235 (13,90), Varšava 82,25, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,52, Buenos-Aires 130,5.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 92,50—93,50, agrarji 52—54, vojna škoda promptna 410—414, begl. obv. 76—77, 4% sev. agrarji 51—53, 8% Bler. pos. 93—94, 7% Bler. pos. 84,50—85,50, 7% pos. DHB 99—100, Trboveljska 240 bl.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 93 denar, agrarji 53,50—54,50, vojna škoda promptna 411—412, za konec novembra in decembra 410 denar, begluške obveznice 77 denar, dalm. agrarji 75 denar, 4% sev. agrarji 52,50 denar, 8% Blerovo posojilo 92,50—94, 7% Blerovo posojilo 84,00—84,50 (84). — Delnice: Priv. agrarna banka 197—200, Trboveljska 250 blago, Gutmann 50—55, Isis 30 blago, Sladk. tovarna Bečkerek 600—650, Osj. sladk. tov. 198 blago, Osješka li-varna 200 blago, Dubrovačka 420—440, Jadranska plovba 420 denar, Oceanica 275 denar.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 93 den., agrarji 53,25 den., vojna škoda promptna 411,50—412 (412), begl. obv. 77,75—78 (78), dalm. agrarji 75,75—76, 8% Bler. pos. 95 bl., 7% Bler. pos. 85—85,25, 7% pos. DHB 100—100,50 (100,25), 7% stab. pos. 86—87. — Delnice. Narodna banka 7,500—7,600 (7,500), Priv. agr. banka 201,50—202,50 (202).

Dunaj. 5. oktobra. Nevesela tendenca je bila danes v promoci. Spekulacija je večinoma prodajala papirje. Le pri malo papirjih so bili za beleženi končno čvrstejši tečaji. V kulisi so znatneje narasle delnice »Staatseisenbahngesellschaft«, kratko Steg imenovane, znatneje so popustili Trjadi Feltena, Rime Murany in Waagnerja. V zagradi so znatneje oslabei nekateri montanski in kovinski papirji, bilo pa je nekaj zanimanja za specialne papirje, kot n. pr. Galicijo in Steyrermühl. Beležili so (v oklepajih včerajšnji tečaj): Donavsko-savsko-jadranska železnica, obligacije, 63,60 (63,75), delnice: Creditanstalt-Bankverein 275,25 (279), Länderbank 72, Narodna banka 165 (165,25), Donavsko-savsko-jadranska 20,10, Steg 27,95 (27,65), Steweag 28,75 (28,80), Magnesit 92,25, Trboveljska 27,87 (28,07), Alpine 48,75 (49,50), Rima Murany 90,90, Steyr-Daimler-Puch 232 (233,50), Semperit 81,90 (82).

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizprem. Tend. neizprem. Promet srednji.

Sombor. Vse neizprem. Tend. neizprem. Promet srednji.

Živina

Dunajski prašičji sejem, 5. oktobra. Prignatib je bilo 5732 prašutarjev in 5791 špeharjev, skupno 11.523 glav, od tega iz Avstrije 2617, iz inozemstva pa 8906. Sejem je bil dober in so cene I., II. prašutarjev narasle za 2—3, III. vrste pa za 3—5, I. poljskih za prav toliko. Madžarski veleposeltniški špeharji so se pocenili za 2—3 groše, kmetijski špeharji so obdržali cene prejšnjega tedna, banaški špeharji pa so narasli za 1—2 groša. Cene so bile naslednje: špeharji I. 1,57—1,60, srednjetežji 1,55—1,56, stari 1,50—1,54, kmetijski 1,58—1,65, križani 1,65—1,73 in prašutarji 1,50 do 1,80 šil. za kg žive teže.

Bolgarski slikar slovenskih planin

Danes odhaja nazaj v Bolgarijo, da prisostuje otvoritvi vsebolgarske razstave likovnih umetnikov g. Pavla Francaliskij, ki se je mudil en mesec v Sloveniji, da slika izključno slovensko gorsko pokrajino. — Njegova specialiteta so gorski predeli, ki jih skuša upodobiti v najfinjših akvarelih, v katerih je pravi mojster. Gospod Francaliskij, ki je v svoji domovini deležen velikega priznanja kot slikar domačih bolgarskih gorskih lepot Vitoša, Rila in Pirin-planine, je velik prijatelj Slovencev, med katerimi se zdaj mudi že tretjič ter se je tudi dobro naučil našega jezika. Vprašali smo ga, kako je prišel do ideje, naslikati slovenske gore in on je pripovedoval:

Prvič sem bil v Sloveniji kot turist z družbo ob priliki izleta Bolgarskega planinskega društva kot gost Slovenskega planinskega društva. Takrat sem se kot turist vnel za vaše gore in sklenil, da ob prvi priliki posvetim več časa njih lepota. Imel sem že svoj čas v Sofiji predavanje o lepota Slovenije, ki je Bolgare vnelo za vas ter sem že tedaj objubil, da bom eno razstavo napravil izključno iz slovenskih motivov. Zdaj

Jeruzalemski mufti

Muftijev je več stotin. Tako imenujejo v mohamedanski svetu tiste učenjake — po arabsko pomeni »odločilec« —, ki odločajo po verskem kanonem pravu v spornih zadevah. Mufti je vendar manj ko kadi, ki je verski sodnik. Toda če govorimo o muftiju, misli dandanes ves svet le na eno osebo, ki je Mohamed Amin el Huseini, mufti Jeruzalema. Razmeroma je še mlad, ima 44 let, vendar je prišel do svoje visoke časti že v 28. letu svoje starosti in ima v povojni Palestini vlogo nasprotnika Anglije in Judov. To pa dela — s pomočjo nekega Juda in z angleško upravo!

Amin el Huseini trdi, da je potomec kalifa Alija in Fatime, hčere Mohameda. To potomstvo so mu pa že v bivši Turčiji oporekali najstrednejši nasprotniki, Našašibiji. Huseini izhajajo po resnici iz južnoafriškega Jemena in so imeli prej priimek »El Aevad« (Crni). Ko se je stari oče sedanjega muftija poročil z ženo iz rodu Huseinijev, se je začel tudi on tako imenovati. Mustafa Huseini (stari oče) je postal radi odličnih zvez s turškimi oblastmi, jeruzalemski mufti. Sledil mu je oče, nato stric sedanjega muftija.

Amin el Huseini, rojen 1893, je imel tako vzgojo, kakršno imajo samo najbolj daroviti otroci fevdalnih arabskih družin. V Jeruzalem je hodil v versko šolo, nato v versko akademijo šejka Rašida Rida v Kairu. Leta 1913 je šel na romanje v Mekko; oddel nosi naslov »hodžac«. Iz Kaira je odšel na univerzo v Carigrad. Svetovno vojno je prebil kot častnik v Smirni. Politično se je začel udeleževati tedaj, ko so Angleži zasedli Jeruzalem. Kot uradnik v pisarni Hadad paše, arabskega svetovaleca jeruzalemskega guvernerja sira Ronalda Storra, je imel vpogled za kulise razcepljene angleške palestinske politike. Tu se je v njem porodil sklep, da se postavi zoper angleški mandat in zoper judovsko obnovo Palestine. Leta 1920 je s svojim prijateljem Aref el Arefom, ki je bil izdajatelj Angležem sovražnega lista »Il Suria il Dehanubia« Južna Si-

rija) organiziral krvave demonstracije v Jeruzalemu. Prvikrat so morali Angleži strogo nastopiti. Oba kolovodja sta pobegnila v Transjordanijo in sta bila obsojena na deset let prisilne delavnice.

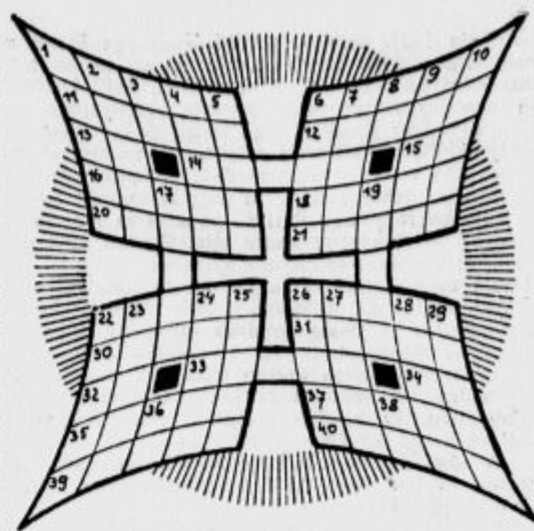
A v deželo je prišel sir Herbert Samuel, prvi in do zdaj — edini judovski načelnik vlade. Prav takrat je umrl Kamel Huseini, jeruzalemski mufti. Aminov stric. Hud boj se je vnel za izpraznjeni stolček. Izvoljen je bil šejk Jaralla, toda Herbert Samuel ga ni potrdil. Potrdil pa je Amina el Huseinija, ki je bil šele na 4. mestu, in ga je poveljstvom. Iz njegovih rok je mufti sprejel najvišje mohamedanske časti in službe. Tudi njegov prijatelj Aref el

Aref je bil pomiloščen in je zavzel mesto guvernerja iz Bersebe. Ves svet je zmaljeval z glavo radi take nepojmljive plemenitosti Herberta Samuela, ki je pač upal, da bo novo in radikalno arabsko pokoljenje z novim režimom pobotal. V prav narobe se je zgodilo. Mufti, ki je prišel do najvišjih časti in velikega bogastva — njegovi osebnim dohodki iz vafka, mohamedanskih verskih zakladov, mu dajejo na leto 60.000 funtov in še 10.000 funtov verske doklade, torej skupaj 20 milijonov dinarjev, — je takoj namestil na vsa vplivna mesta po vsej deželi same svoje politične prijatelje in je nadaljeval svojo, mandatu sovražno politiko. V vse mohamedanske kraje je poslal delegacije, da bi nabrali denarja za obnovo mešarje Al-Akse v Jeruzalemu; ta mošeja je po mošejah iz Meke in Medine, tretje največje svetišče mohamedancev. Zbral je 90.000 funtov. Globlji pomen te zbirke in še druge poznejše za zidanje arabske univerze v Jeruzalemu — te denarje je pa lani uporabil za arabske štrajke —, pa je pot do enega smotra; da bi se ves mohamedanski svet osredotočil pod njegovo oblastjo v Jeruzalemu in bi bila njegova moč bolj utrjena.

Huseini je zmeraj povsod pričujoč: danes obišče Perzijo, jutri Afganistan; niha med Bagdadom in Damaskom in gre v Kairo; skliče panarabski kongres v Jeruzalemu; skuša spraviti indijske muslimane v svoje vplivno obzorje; nastopi kot mirni angel v vojni med Sardijo in Jemenom; ščuva h krvavim nemirom v Palestini in odpošilja delegacije v London in Zenevo. Zmeraj poln življenja, poln delavnosti in zmeraj v protiangelskih vodah. Angleži ga mirno gledajo in pustijo delovati. Kako dolgo še? Tako že od leta 1929 venomer in nepotrepljivo izpraznjuje Judje.

Previdnost angleške politike je zagonetna. Za vsa ta nevarna muftijeva početja imajo Angleži gluha ušesa. Mufti je vedno močnejši. Toda iznenada bodo Angleži udarili s tako strogostjo, ki bo tudi muftija iznenadila.

Križanica

Vodoravno: 1. domača beseda za fotografijo, 6. moška oseba iz Schillerjeve drame: »Don Carlos«, 11. izraz pri tarokiranju, 12. večje mesto v severnem delu Boke Kolorske, 13. velika sibirska reka, 14. domači obrtnik, 15. množinska oblika osebnega zaimka, 16. znani švedski kulturni mecen, ki je zapustil svoje premoženje znanstvu in leposlovju (1833—1896), 18. tuja beseda za samosilnika, 20. grška boginja, 21. druga beseda za naočnike, 22. spevoigra s petjem in godbo, 26. večje mesto na Češkoslovaškem ob istoimenski reki, 30. posebna vrsta pesmi, 31. frankovski vladar v devetem stoletju, 32. hrib nad Jeenicami, 33. vrsta dragega kamena, 34. znanstvena kratica za kemično prvino, 35. večji kraj ob Lonji na Hrvaškem, 37. tuja beseda za veliko azijsko državo, 39. večji kraj ob meji zahodno od Radgone, 40. hrib pod Belgradom, tudi velika časopisna agencija.

Navpično: 1. druga beseda za okov, 2. kraj na Koroškem, 3. župna vas ob južnem robu ljubljanskega barja, 4. Lambergerjev grad pri Begunjah na Gorenjskem, 5. hunski poglavar, nekdanj strah Evrope, 6. ena od deveterih grških boginj znanosti in umetnosti, 7. nekdanji grajski uslužbenec, 8. del stroja, 9. znani francoski državnik, 10. turški državnik, ki je letos obiskal Jugoslavijo, 17. božanstvo starih Slovanov, 19. trgovski izraz za popust, 22. večje japonsko pristaniško mesto, 23. druga beseda za pogreb, 24. učenec Valentina Vodnika, Čopov soolce, 25. glavno mesto večje balkanske države, 26. uglajeno vedenje, 27. vrsta zdravljenja z mrzlo vodo, 28. plemič v službi kakega vladarja, 29. tuja beseda za napev, 36. začetni črki imena in priimka slavnega poljskega pesnika epov (1798—1855), 38. začetni črki imena in priimka znanega slovenskega častnika († 1871).

Rešitev z dne 29. septembra

Vodoravno: 3. Jurišič, 7. Gal, 9. Gosar, 12. Faran, 13. Parapt, 14. Ia, 15. Ra, 17. Koblec, 18. Vavoz, 19. Kisek, 20. Sap, 22. Banovec.

Navpično: 1. Rutar, 2. Pilat, 4. Ig, 5. Šafařík, 6. Kopitar, 8. Saracen, 10. Sas, 11. Radovan, 15. Res, 16. Kosar, 17. Livek, 21. Po.

Od povsod

Devet dni-in-noči je visel na vrvi hribolazec, Monakovčan E. Vuzem, v višini 2300 m, na severni steni Wanner v Alpah. Vesega ozeblega so slednjič rešili, njegovega tovariša, ki je bil 200 m pod njim zdrsnil v prepad, so mrtvega potegnili izza pečin.

Deset tisoč španskih otrok je zdaj v sovjetski Rusiji, ki so jih spravili v taborišče blizu Moskve.

902 vojni in 1615 revolucij je bilo v poslednjih 2500 letih na svetu. Najbolj krvava doba je bila v prvi četrtini teh let. Španija je imela največ vojn in sicer je bilo v 100 letih — 67 vojnih let. Nato sledi Anglija 56, Francija 50 in Rusija 46 vojnih let v 100 letih.

40.000 Dieslovih motorjev so zgradili v letu 1936 in sicer jih je polovico zgradila Nemčija, polovico pa Anglija.

600.000 kubičnih metrov plina bo šlo v največji gasometer na svetu, ki ga delajo v rensko-westfalski rudarski pokrajini. To je toliko plina, kolikor bi bilo dovolj zraka za en mesec za mesto z 2000 prebivalci. Orjaška naprava bo visoka 147 m in bo v premeru obsegala 80 m.

Neguševa žena, bivša abesinska cesarica, bo vstopila v koptski samostan v Jeruzalemu, kakor poročajo angleški listi. S tem je le izpolnjena abesinska tradicija, po kateri morajo abesinske vladarice, ki izgubijo prestol, vstopiti v kak samostan.

»Moj mož je samo tri tedne na leto doma.«
»Oh, to je pa hudo!«
»Ni — saj kmalu mine!«

levov! Gospodična je obula čevlje in potnik je mogel iz kamrice na sveto.

Potem so obstrleljene ljudi prepeljali nekaj v bolnišnico, nekaj pa v mrtvašnico. Cirkuški ravnatelj je vil roke v obupu radi težke izgube, delavca so koj opodili iz službe in državni pravdnik ga je dal zapreti. Cirkuški ravnatelj je tožil železniško upravo. Železniška uprava pa je zavrnila tožbo, češ, naj se pritoži na policijo. Tožbe še tečejo...

Šola v Francovi Španiji

Vlada nacionalne Španije je nedavno tole odredila za šole:

Šola, ki se zaveda svojih vzgojnih smernic, mora obdržati staro šego Marijinega čiščenja —, saj, če izvira iz ljudstva, spada v kulturo. Zatorej odloča komisija za kulturo in vzgojo:

Clen 1. Po vseh šolah morajo imeti Marijin kip.

Clen 2. Maja meseca morajo imeti učitelji z otroki pred tem kipom šmarnice, kakor je bilo prej v navadi.

Clen 3. Vee leto morajo otroci pri vstopu v šolsko sobo in ko odidejo pozdraviti a pozdravom naših prednikov: »Ave Maria purissima« (Pozdravljena najčistejša Marija), nakar odgovori učitelj: »Sin pecado concebida« (Brez madeža spočeta).

Clen 4. Dokler traja ta vojna, naj učitelji z otroki preprosto vsak dan Marijo za srečen konec vojne.

Lopute na hladilnih obročih

Za avione so motorji često tako grajeni, da imajo zaradi boljšega hlajenja cilindre nameščene v krogu. Take motorje imenujemo zvezdaste motorje. Na ta način se cilindri zelo dobro hladijo, obenem pa se zveča upor, ki ga ima letalo pri letenju. Ta nedostatek pa se da odpraviti z namestitvijo takozvanih hladilnih obročev.

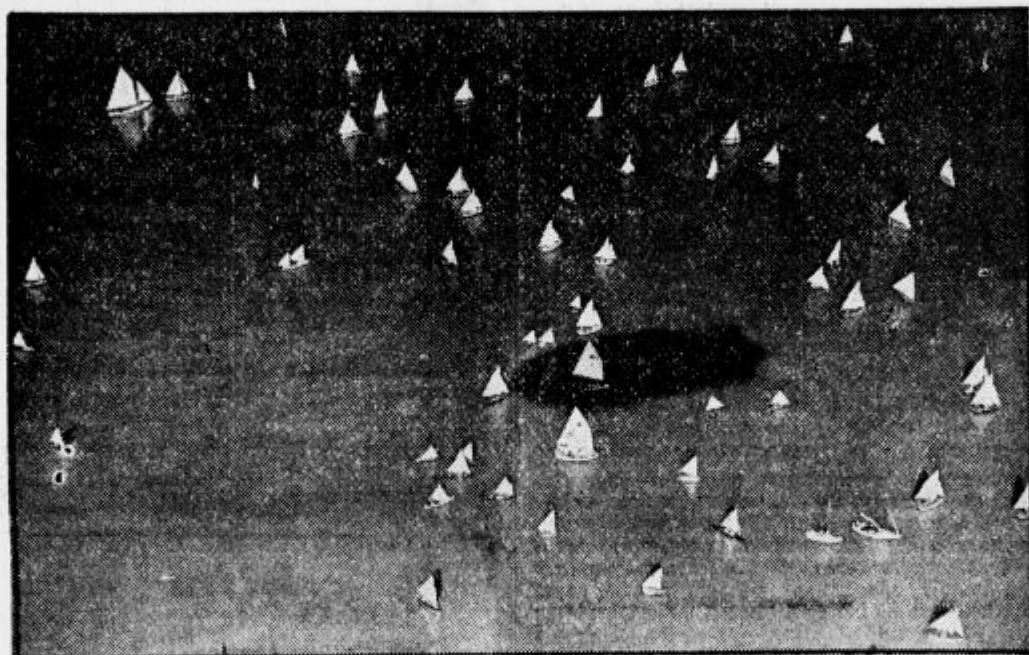
Hladilne obroče za motorje zvezdaste oblike poznamo že dolgo. Nova pa je vpeljala loput na hladilnih obročih. Zrak, ki prihaja od spredaj v obroč in teče preko vročih valjev, mora iztekati na zadnji strani obroča. Z loputami lahko reže na zadnji strani obroča zvečamo ali zmanjšamo. Ker je od velikosti reže odvisno ne samo hlajenje, ampak tudi upor, ki ga ima letalo (pri večji reži je upor tudi večji), dosežemo z loputami poleg popolnejšega hlajenja tudi bolj gospodarsko izrabo energije.

»Rad bi si dal lase ostriči. Ali naj suknjo glečem, ali sem lahko v njej?«
»Lahko imate tudi klobuk na glavi, prosim!«

B-29-bombnik, Martin V-12, ko vrše z višine 4000 m bombo, na zračnih manevrih v Kaliforniji, v bližini San Pablo.

Kakor igračke so videti jadrnice v oceanu, ko tekmujejo za darilo ameriškega predsednika. Med njimi je senca letala, od koder je posneta ta slika

Levi so ušli

Tole se je zgodilo v nekem večjem mestu. Slavnostni cirkus naj bi iztovoril svoje zverine. Tovorni vagoni polni kamel, slonov, morskih psov, konj, gos, oslov in še drugih živali, ki se dajo dresirati, so mirno čakali na slemep tiru. Neki delavec je hotel malo leve pogledati. Tedaj pa je ena teh zverin s šapo odrinila vrata vagona in zdajci je stalo šest zlatorjavih, mogočnih in za skok pripravljenih levov na tiru. Delavec je v strahu in trepetu pobegnil. Laže so se mu naježili. Kar v hipu je bil ves tovorni kolodvor iz sebe. Neki uradnik je pograbil cev za vodo in vseh šest levov je obil mrzel curek vode. Uspeh poliva je bil ta, da so levi zarjaveli, preskočili ograjo in zdivjali naravnost v mesto.

Levi »Edgar« je zavlil v bližnji hotel. Hop, hop, po stopnicah navzgor v prvo nadstropje. Gospodična, ki je tu šele od jutra stanovala, je bila pravkar položila čevlje pred vrata. Ko jih je bila zaprla, je malo prisluhnila in je zaslišala čuden ropot, ko da kdo njene čevlje premetava. Odprla je vrata in je zagledala... Gospodična je zagledala leva, ki se je igral z njenimi čevlji! Srce ji je zastalo, prepričana je bila, da se ji sanja, da spi in se ji sanja o levu. Vendar se ji še nikoli ni sanjalo o takih levih, ki bi se s čevlji igrali, zato je zakričala, zaprla vrata, odprla okno in vpila, vpila.

Levi »Hadubrand« je videl, kako je šel »Edgar« v hotel. Hadubrand je šel za njim, a ker Edgara ni zagledal, je obstal v veži. V majhnem prostorčku v veži pa je sedel neki potnik. Ker je nekdo strahovito butal po vratih, je potnik nevljudno zavpil

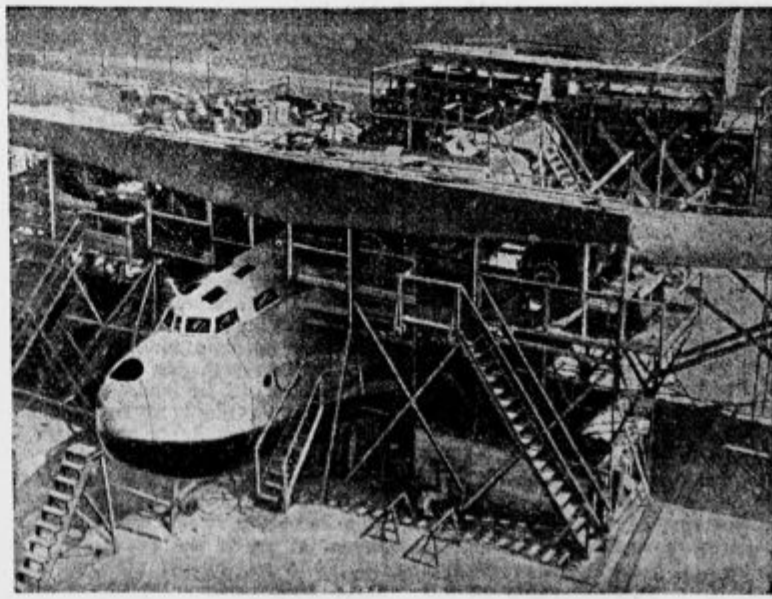
besedo na kaliha miru. Potem je vrata odprl. Zunanaj je bil... Saj je bilo kar smešno! Potnik je rekel: »No?« V hipu je preudaril, koliko in kaj je popil. Smešno! Potnik je spet zaprl vrata in pre-mišljal, kaj bi bilo storiti.

Od ostalih štirih levov je eden zašel v otroški vrtec, kjer se je tiho igral z žogami; drugi je prišel v neko slaščičarno, kjer je ves upchan zlezal pod mizo. Tretji lev je obstal v parku, trgal travo, jo žvečil in metal proč. Slednjič je četrti lev zlezal v klet neke hiše, kjer je lovil miši.

Levi so se prav dobro vedli. Toda ljudje...

Najprej je nastala panika, kakor so pozneje napelali listi. Vse se je gnetlo v veže in trgovine in je zaklepalo in zaslanjalo vrata. Taki, ki se sicer niso nikoli vozili z avtomobili, so klicali takšije in odrinili daleč ven iz mesta. Nekaj korajžnih oseb je s palicami teklo za levi — dokler se stražniki niso zavzeli za vso zadevo.

Levi so se strahovito bali. Tudi redarji so se bali. Levi vendar niso karsibodi! Zato so redarji zgrabili za orožje in so potegnili svoje nove, lepe samokrese iz usnjatih torbic in so začeli neusmiljeno streljati. Kmalu so bile ceste polne mrličev. Levov pa za zdaj še ni bilo med njimi. Ščasoma so pa stražniki dobili tudi leve na muho. Iz vseh kotov so jih spravili na dan. Levi so voljno umirali. In preden se je sonce potopilo na zahodu za gore, so mogli prebivalci hiše spet iti v svojo klet, otroci so se spet lahko igrali z žogami, v slaščičarni so ljudje spet mogli dati noge pod mizo in v parku so se dali redarji z vsemi šestimi, ustrepljenimi levi fotografirati: ena in dvajset redarjev in šest

Največje letalo sveta, ki ga Amerika dela za sovjetsko Rusijo. Nihče pa ne trdi, da je letalo za miroljubne namene

Din 8.000.-

DAJEMO ZA NAJBOLJŠE IDEJE

Čitajte našo objavo jutri, dne 7. t. m.

DIS
DOMAČA INDUSTRIJA ZARNIC

Gledališče in koncerti

Ljubljanska opera:

„Evangeljnik“

Med izredno množico opernih umetnin, kot jih je rodila predvsem operi tako naklonjena druga polovica preteklega stoletja, si je znal »Evangeljnik« Wilhelm Kienzl, kljub silno močni tekni in kljub tudi takratni modernistični vseživostni raznih stvari, pridobiti naklonjenost občinstva in se vzdržati v repertoarjih opernih gledališč. Za to uspešnost je to oporo razne vrednote, ki niso le mimočasne značilnosti, temveč so zasidrane globlje v trajnih pozitivnih usledih človeškega življenja.

Ta operna umetnina je sicer po oblikah svoje umetniške grajenosti preprosta in nič zavoljajana. Prirodno prikazovano dejanje je vpleteno v glasbeno snov, ki raste iz klasicizma, pa se močno povija v romantiko, ki ni brez vplivov wagnerjanskega opisovanja s toni. Toda ta glasbena sestavina je polna zelo toplo občutene in neposredno utelovljene motivike, ki se je rodila iz močnega doživljanja in iskrenega srčnega utripa in ki zmora prav zato človeka ogrevati zase. Nič velepomembnega ali problematičnega ni v tej glasbi; njen učinek je prav njena iskrena preprostost. Zato more nuditi v našem času, ki je ves napet in prekušni ter ves zajet v suho racionalnost, človeku prav nekaj trenutkov prepričljivega tihega mira in srčne toplote. — Temu primerno učinkuje tudi vsebina dramskega dejanja, ki zajema v svoji osnovi usodo krivice po zli maščevalnosti uničenega življenja, ki se pa odrisi v spoznanju večnih duhovnih postav, ki v svoji, človeku mnogokrat nepojmljivi modrosti vladajo vesoljni svet, javljajoč in upodabljajoč se v čutnih pojavih življenja, kot objemajo tudi človeka na tej bedni zemlji.

Umetnina je bila v svoji preprostosti tudi na zunaj delezna bolj skromnih priprav, a je v celoti vendar dosegla lepo podobo. Režiser Oslip Šest je uredil sceno enostavno, pač pa se je potrudil v oblikovanju značajev posameznih oseb in v izdelovanju različnih sračanj. Tako mu je uspelo vzdržati v dramatičnem odreskem poteku veselozi napeto privlačnost, čeprav se je ta v drugem dejanju nekajkrat hotela zamajati. Uspela pa je zlasti prva scena, vseh živahna in lepo urejena v prepričevalno skupnost. — Glasbeni del je vodil dirigent Niko Stritof s toplim čustvom, kjer ga je umetnina zahtevala, in zopet drugod z napeto razmaknjenostjo, ki je potegnila orkester v močan — večkrat še celo v premočan, naši operi primerno premalo dušen zvok. — Pač pa se tokrat orkester ni mogel ponesti s pravo intonirano ubranostjo.

Dejanje je osredotočeno v osebi Matije Freudhoferja, mladega aktuarja v samostanu sv. Otmarija, in po 30 letih poslušnega, življenjsko uničenega, a notranje z usodo spravljenega evangeljnika, ki ga je upodobil kot gost Jože Gostič, (točasno že član zagrebške opere). Gostič je v tej vlogi razvil svoja

najboljša umetniška svojstva in jih podal v dosledno in enotno izoblikovanem petju ter v zmudi igri, ki je lepo razla iz prve kipeče mladosti v mučeno starost, vso modro in močno v odpovedi. — V vlogi samostanskega justiciarja je gost basist Julij Bettetto stopnjeval svojo dramatično upodabljalno silo do zavzetih viškov. — Iskrena in pevsko prijetna je bila mlada varovanka Marta sopranistke I. Ribičeve. Močna je v zadržanem čustvu čiste naklonjenosti in v lepem petju zajela prijateljica Magdalena altistke F. Golobove. — Baritonist Janko je dal

učitelju Joanesu, bratu Matije, trdno in verjetno podobo, ki jo je podprl z dosledno, čeprav še ne prav sproščeno igro in z lepim petjem. — V posrednih vlogah so celoto trdno dopolnili: puškar baritonista Kolacic (prepričal predvsem v valčkovem epivu), mešan bas-baritonista Perka, kmečki fant tenorista Gorskega (čigar glas bi pridobil s pravilnejšim oblikovanjem ustnice pri raznih vokalih) ter krojača Kozobrada, kateremu je dal šegavo podobo Bojan Peček. Tudi čuvaj Sekule in druge osebe, ki so jih upodobile Škrjančeva, Skeletova, Ramsakova in Hauckova, so doprinele k dobremu vtoku celote.

Prav ugodno je razvil svoje sile tudi operni zbor ne le v petju, temveč tudi v živahni igri. V. U.

Sport

Po športnem svetu

Japonski smučarji pridejo v začetku novembra v Avstrijo, kjer bodo trenirali predvsem v alpskih disciplinah. Del japonskih smučarjev pa pride kasneje v Skandinavijo.

Znani športnik Ewry, večkratni ameriški olimpijski zmagovalci, je v starosti 62 let umrl. Ewry je bil svoječasno skakalec, ki ni imel sovratnika, saj si je s svojimi zmagami na olimpijskih igrah v Atenah, Parizu, St. Louisu in Londonu priboril kar deset zlatih kolajni.

Poljaki se potujejo za švicarske telovadne inštruktorje. V Švici je orodna telovadba (Kunstturnen) na zelo visoki stopnji. Zato je svojčas Nizozemska povabila švicarske umetnike na orodju, da vadijo tam vrhunske tečaje, sedaj pa se je nanje obrnila še Poljska, ki hoče spraviti tudi vrhunske orodno telovadbo na primerno stopnjo.

Francoska smučarska zveza je na svojem zadnjem običnem zboru sklenila osnovati enotno narodno smučarsko šolo za vso državo. Za vodjo šole je bil predlagan svetovni mojster E. Allais. Francoska smučarska prvenstvo leta 1938 bo v Beuilu, nedaleč od Nice.

Olimpijska Feina je težkoatletska zveza kaznovala zaradi prestopka športne disciplin pri zadnjih svetovnih prvenstvih v Parizu z zabrano tekmovalja za dobo treh mesecev.

Olimpijska zmagovalka Nemka Mauermayer, ki je te dni tekmovala v Inomosti s 317 točkami ter v damskem petboju, je zmagala s 17 točkami ter si osvojila lepo darilo župana iz Inomosti.

Nizozemski Wahlberg je postavila pri plavalni tekmi v Gentu na 200 m (pravo) nov svetovni rekord v času 2:56,9.

Svetovno kolesarsko prvenstvo bo leta 1939 v Italiji neglede na to, da je kongres mednarodne kolesarske zveze, ki je bil v Kopenhagenu, hotel doseči, da bo prvenstvo v Italiji šele leta 1942.

Resnica o Spaniji

(Konec.)

V nekem zelo razširjenem tujem listu trdi nekdo, da se je ljudstvo v Spaniji ločilo od duhovnika zato, ker duhovnik izhaja iz gosposkega razreda; in da noče dajati krstiti svojih otrok zaradi visokih pristojbin pri podeljevanju zakramentov. — Na prvo odgovorjamo, da so bogoslovci v raznih semeniščih porazdeljeni takole: skupno število semeniščnikov je leta 1935 bilo 7401. Od tega je bilo plemiških sinov 6; bogataških in glavnico nad 10.000 peset 115; ubožnih in bolj ali manj ubožnih 7280. Na drugo pa odgovorjamo, da pred sprejembo vlade od otrok katoliških staršev ni ostal nekrščen niti eden na deset tisoč; pristojbina za krst je nadvse skromna, za siromake pa je sploh ni.

9. SKLEP

Končujemo to že obširno pismo s prošnjo, da nam pomagate objektivno veliko narodno nesrečo Spanije, v kateri je s pravico in mirom, ki sta temeljni skupne blaginje in tistega krepkega državnega življenja, o katerem nam govori angelski učenik, šlo po zlu toliko vrednot omike in krščanskega življenja. Ker smo v političnem, socialnem in gosposkarskem življenju pozabili na resnico in krepčilo, smo s tem priklicali nase to skupno nesrečo. Slabo smo bili vladani, ker Bog daje, kakor pravi sv. Tomaž, zaradi grehov ljudstva vlado v roke hinavcu.

Svojemu sočutju pridružite še miloščino svojih molitev in molitev svojih vernikov, da bomo domeli nauk pokore, s katero nas je prekusil Gospod; da bo naša domovina kmalu spet vstala in mogla dopolniti svoje prihodnje naloge, ki jih dajejo slutiti naloge, izpolnjene v prejšnjih stoletjih; da se bo po naporih in molitvah vseh ustavila po plava komunizma, ki hoče uničiti božjega Duha in človeškega duha, edina stebra, ki sta nosila dela nekdanje omike.

In to je delo dopolnitve z ljubeznijo do resnice o španskih zadevah. »Non est addenda afflictio afflictis. (Ni treba potrlosti potrtim dodajati).« Bolečini zaradi tega, kar trpimo, se je pridružila še ta, da nas v našem trpljenju niso razumeli. Se huje: množili so jo z lažjo, z zvijačo, z napačnimi tolmačenjem dejstev. Niso nam izkazali niti časti, da bi v nas videli žrtve. Razum in pravico so tihali na isti tehnični kakor brezumje in krivico, morda največjo, kar so jih videla stoletja. Podkupljenemu častniku, nearamnemu zakonitemu lističu ali španskemu malovesnežu, ki je z zaničevanjem na jeziku vlačil po svetu ime svoje matere domovine, so tako verjeli kakor glasu prelato, kakor vestnemu preučavatelju moralista ali kakor pristnemu poročilu nakopičenih dejstev, ki so žalitev za človeško zgodovino. Pomagajte nam razširiti resnico! Pravica do resnice ne more zastarati, predvsem ne, kadar gre za čast kakega naroda, za ugled Cerkev, za rešitev sveta. Pomagajte nam s tem, da boste širili vsebino teh pism, da boste pazili na katoliški tisk in katoliško propagando ter popravljali zmote neopredeljenega ali nasprotnega časopisa. Sovražnik je posejal julijko v izobilju: pomagajte nam sejati dobro seme.

Dovolite nam še poslednjo izjavo. Bog ve, da v Kristusovem duhu ljubimo vse in da iz vsega srca odpuščamo tistim, ki so prizadeli tako veliko škodo Cerkvi in domovini, ne da bi se zavedali, kaj počenjajo. Ti so naši sinovi. Sklicujemo se pred Bogom in v njihov blagor za zasluge naših mučnikov, desetih škofov in tisočev duhovnikov in katoličanov, ki so umrli z odpuščanjem na ustnicah; sklicujemo se tudi na bolečino, globoko kakor morje, ki jo trpi naša Spanija. Molite da bi se v naši domovini pogasilo sovraštvo, da bi se zblizale duše in bi bili spet vsi eno z vezjo ljubezni. Spominjajte se naših pomorjenih škofov, toliko tisočev duhovnikov, redovnikov in odličnih vernikov, ki so padli samo zato, ker so bili zbrana vojska Kristusova. In prosite Gospoda, da bi dal rodovitnost njihovi plemeniti krvi. O nobenem izmed njih se ne more reči, da bi bil v uri mučeništva omahoval; v tisočih in tisočih so dajali zgled najbolj vzvišenega junaštva. To je neveljva slava naše Spanije. Pomagajte moliti, in nad našo zemljo, ki jo danes namaka kri naših bratov, bo spet zasijala mavrica krščanskega mira in bo sta spet iz razvalin vstali naša Cerkev, tako slavna, in naša domovina, tako rodovita.

In nad nami vesni naj bo mir Gospodov, ker nas je vse Gospod poklical k velikemu delu za vesoljni mir, ki je uresničenje božjega kraljestva na zemlji z zidanim Kristusovega telesa, Cerkev, ki nas je postavila za šole in pastirje.

Pišemo vam iz Spanije, spominjajoč se rajnih bratov in bratov izven domovine, na praznik predragocene Krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa, dne 1. julija 1937.

Podpisali: 2 kardinala nadškofa, 6 nadškofov, 35 škofov, 5 kapil. vikarjev.

Vozni red veljaven od 4. oktobra

Brzovlaki so zaznamenovani s črko B.

Odhodi vlakov iz Maribora:

Proti Ljubljani in Zagrebu:	
Trst-Ljubljana-Belgrad-Sušak-Split-Zagreb (B)	2.50
Ljubljana-Zagreb	5.05
Ljubljana-Postojna-Zagreb	9.20
Trst-Ljubljana-Zagreb-Sušak-Split (B)	13.58
Ljubljana-Postojna-Trst	14.15
Ljubljana-Zagreb-Belgrad	18.02
Zidani most-Ljubljana	21.40

Proti Čakovcu in Murski Soboti:	
Murska Sobota-Kotoriba	5.32
Čakovec	8.37
Murska Sobota-Kotoriba	11.12
Murska Sobota-Kotoriba	17.00
Čakovec-Kotoriba	21.40

Proti Koroški:	
Ruše	4.05
Prevalje-Velenje-Celovec	5.41
Prevalje-Velenje-Celovec	13.20
Brezno-Ribnica	14.32
Prevalje-Celovec	18.48

Proti St. Ilji in Avstriji:	
Wien-Berlin-Waršava (D)	3.13
St. Ilj-Wien	7.05
St. Ilj-Wien	10.00
St. Ilj-Wien	13.05
Wien-Praga (D)	16.30
St. Ilj (samo ob delavnikih)	18.38
St. Ilj-Wien	20.50

Prihodi vlakov v Maribor:

Iz Ljubljane in Zagreba:	
Trst-Ljubljana-Belgrad-Split-Sušak-Zagreb (B)	2.53
Ljubljana	6.36
Ljubljana-Zagreb	9.18
Postojna-Ljubljana-Zagreb-Belgrad	11.48
Split-Sušak-Zagreb-Trst-Ljubljana (B)	16.09
Postojna-Ljubljana-Zagreb	17.22
Ljubljana-Zagreb	22.15

Iz Čakovca in Murske Soboti:	
Čakovec-Kotoriba	6.36
Kotoriba-Murska Sobota	8.32
Čakovec	14.21
Kotoriba-Murska Sobota	18.33
Kotoriba-Murska Sobota	21.56

Iz Koroške:	
Ruše	5.00
Prevalje	7.30
Celovec-Prevalje-Velenje	12.26
Brezno-Ribnica	16.52
Celovec-Prevalje-Velenje	20.37

Iz St. Ilje in Avstrije:	
Berlin-Waršava-Wien (D)	2.30
St. Ilj (samo ob delavnikih)	7.36
Wien-St. Ilj	8.22
Mürzschlag-Graz-St. Ilj	12.14
Praga-Wien (D)	13.34
Wien-St. Ilj	17.42
Wien-St. Ilj	21.26

Kranj

Prosvetno društvo v Kranju priredi v soboto zvečer ob pol 9 in v nedeljo popoldne ob 4 lepo igro »Izdaja pri Novari« v dvorani Ljudskega doma.

Dva zagonetna požara v okolici Kranja. V soboto zjutraj okrog 5 je iz neznanega vzroka izbruhnil požar na podu posestnika Gasperja iz Hrastla. Sosedje so ogenj takoj zapazili in pribitili na pomoč z domačimi pripravami, da so ogenj omejili. Kmalu je prišla tudi požarna bramba iz Brega in le tej in sosedom se je zahvaliti, da ni bilo večje nesreče in da je bil ogenj pogasjen v tridesetih urah. Na prav tako skrivnostni način se je 5. septembra vnelo gospodarsko poslopje Franca Novaka. Domnevajo, da je oba požara zakrivila ista požigalska roka. Škoda je delno krita z zavarovalnino.

Opozorilo šoferjem in kolesarjem. Ker v Kranju in okolici popravljajo ceste v večjem obsegu in je vožnja ponekod sedaj res nevarna, se opozarja šoferji avtomobilov, motociklisti, prav tako kolesarji, da vozijo prav previdno in počasi. V zadnjem času je bilo tukaj že toliko nesreč, da bi morali biti previdni in obzirni do pešcev, v katere mečejo zlasti sedaj, v deževnem vremenu, radi prehitre vožnje blato, posebno po klanjih, katerih je v Kranju veliko.

Jesenice

Dva milijona znamk v vrednosti 250.000 dinarjev. Nihče ne bi mislil, da je v našem kraju — pri Sv. Križu nad Jesenicami tako lepa in bogata zbirka znamk. Zanje vedo morda le redki filatelisti. Na kmetiji, ki jo je kupila Bratovska skladišnica, so na nedeljskem sestanku delegatov Brat. skladišnice pokazali tudi to zanimivost. Zbirka šteje nad dva milijona različnih znamk — kompletnih zbirk in posameznih vrednosti. Znamke so silno skrbno urejene in povezane v male kocke. Važnejše znamke so urejene v 8 velikih albumih. Zbirka je zelo stara in jo je pričel zbirati oče sedanjega upravitelja posestva g. Fencu že pred 50 leti na Poljškem. Zbirko oskrbuje sedaj mladi g. Fenc. Dne 3. oktobra je bil na Jesenicah ustanovljen tudi še filatelistični klub.

Obični zbor Triglavskega fantovskega okrožja je bil dobro obiskan. Udeležilo se ga je 9 fantovskih odsekov. Občnemu zboru je prisostvoval zastopnik Zveze g. prof. Žitko. Za novega predsednika je bil izvoljen Jesenice g. Stanko Savinšek.

H Revolucija v gospodinjstvu
O čisti in polira vse, vse . . .
B prava radost gospodinjstva
B postrežnice Novo pakovanje
Y zelene škaltje. Zahtevajte povsod.

Razpis

Občina Sv. Lovrenc na Dravskem polju, srez Ptuj, razpisuje pragmatično mesto občinskega tajnika. Šolska izobrazba: popolna srednja ali njej enaka strokovna šola z zaključnim izpitom.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene s listinami po čl. 7. in 8. uredbi o obč. uslužbenih je vložiti v 30 dneh po objavi tega razpisa v »Službenem listu« pri tej občini.

Občina Sv. Lovrenc na Dravskem polju, dne 30. septembra 1937.

Zastopstvo elitnih znamk

radio-aparatov

»Blaupunkt«, »Sachsenwerk«, »Ingelen«

„Tehnik“ J. Banjai

LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA CESTA 20

Prodaja tudi na obroke!

Triperesna deteljica

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedej.

Sopihajoč kot kovaški meh so pritekli do cirksa.

»Ravno v pravem času smo prišli!« je vzkliknil Jožek in navdušeno ploskal z rokami. »Poglejta, predstava se bo vsak čas pričela!«

Ravnatelj cirksa je sedel za mizo pri vhodu in prodajal vstopnice, v ospredju pa je stal cirkuški klovn v pisani obleki. Pačil je obraz, razbijal po bobnu in kričal na ves glas:

»Noter, noter, oče, mati, stric in boter!«

»Pojdimo še mite je predlagal Peter.

»Kje imamo pa denar?« je zaskrbelo Jožka.

»Ni se ne boj, to bom že jaz uredil,« je močno rekel Peter.

»Ampak z opicama ne smemo noter,« se je spomnil Nande.

V tem hipu je ravnatelj cirksa postal pozoren na našo triperesno deteljico.

»No, kaj pa vi?« jih je vprašal in zapil vanje svoje kot oglje črne oči.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; identifikacijski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska 5 mm široka polna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Starejša kuharica
izkušena gospodinja, veščica gospodarstva, želi v župnišču ali za hišnico v Mariboru, Raši, Zobjek 15, Ptuj. (a)

Vajenci

Vajenca
pridnega, poštenega, močnega, do 17 let starega, zdravega, ki ima zares veselje do trgovine — sprejemem v trgovino na deželi z meš. blagom in lesom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 15946. (b)

Službodobne

Več dobrih tesarjev
sprejme takoj gradbeno družbo inž. Duki in drug. vodstvo v Trbovljah. (b)

Oferja
sprejme takoj Dajčman Avgust, Počehova 22, p. Maribor. (b)

Pekovskega pomočnika
nealkoholika, skupnega delavca (Zusammenarbeiter), in vajenca sprejme pekarna Feiertag, Maribor, Betnavska 43. (b)

Manufakturna trgovina
v Ljubljani sprejme za takoj prodajalko. Ponudbe pod »Vestnost 100« št. 15963 v upravo »Slov.«, b

Perfektne sobarice
z znanjem nemščine in zmožna kavičije, se sprejme. Ponudbe upravi »Slovenca« pod zn. »Hotel v Ljubljani« P 15.971. (b)

A. Žlender
LJUBLJANA
MESTNI TRG 22. TELEFON 37-76
VAS POSTREŽE NAJBOLJE

Modne novosti za
damske plašče
in
obleke
v največji in najlepši izbiri, ter najsolidnejši ceni!

Agnes Günther:

109

Dušica - Rožamarija

Mlada mati pa stoji zraven ter polaga svojo belo roko na očetova ramena. Harro pa mirno nadaljuje svoje predavanje o svitanju v otroških možganih, o zavestnih valih in tako dalje.

Knez ga pazljivo posluša in je docela pozabil opozoriti ga na to, da vendar ne gre, da bi moč opravljal delo otroške pestunje.

Potem dobi mali pohlepnež svojo večerjo. Ako ni prehladno, sede Rožamarija na verando z dojenčkom ob prsih ter sklanja nad njim svojo zasanjano glavo.

Harro pa se izprekaha z očetom po ozari, za obema se vali dim imenitnih emolk. Tamle ob robu travnika pa se čisto pojavlja nežna srnica.

Tako raste in uspeva mali Henrik Friderik v gozdnem dihu, na cvetočem, sončnem travniku. Nekega dne je doživel tu svoj prvi dogodek. Drzna žabica je skočila na njegovo odojce. Veselo je kričnil od njenem pogledu, ko pa je odskočila, je zaplakal. Tekle so velike, svetle solze, prve v njegovem mladem življenju.

V juniju je bilo mnogo hudih neviht. Knez je prebil marsikatero noč v velikem strahu, če se je domislil svojega ljubljene gnezda v gozdu. Često ga ni več držalo doma in zajezdil je svojega konja v najstrašnejši nevihti. Brez vsakega spremstva je zbrzel v nemirno noč ter se hipoma pojavil v bukovem drevoredu, odkoder je v modrem svitu divjajočih bliskov zrl v hišne stene. Ko pa se je nevihta podelila, je odjedel domov.

»Uročit! hoče nevihto«, so rekali kmetje, ko so začeli ponoči kopitne udarce knezovega konja ter so mu rajši odpustili kvar, ki so jo povzročili njegovi jeleni njihovim poljem in travnikom.

Rožamarija pa je šepetala v polsnu: »Domnevam, da prihaja oče.«

Harro pa je odgovarjal:
»To je divji lovec, Roža! Njegova pasja tolpa laja, čuki ga spremljajo, mačke mijavkajo in danes

se oglašajo uboge duše. Čuj, kako odmeva njegov strel preko vseh vrhov!«

»O Harro, kako me je strah! Nehaj že vendar!«

»Ovčica, kdo ti kaj more, če je tvoj Harro pri tebi!«

Knežinja je živela to poletje v Braunecku kakor ujetnica. Vsakoletno zdravljenje v Wiesbadenu je moralo letos izostati. Vsa je koprnela po tem da bi se rešila tega pritiska v Braunecku. Zahotelo se ji je pa tudi sladkega strupa, katerega je že bila okusila. Kri je bila v njenih žilah že zastupljena. Toda knez se je stanovitno in čvrsto upiral. Hlinila je vse mogoče bolezni, toda čisto se je izpozabila. Poleganje in opotekanje ji je začelo presediti. Zajahala je konja in se spustila v divji dir. Seveda je s tem povzročila, da se je pri knezu takoj izgubila še tista trohica sočutja, ki ga je imel zanj.

Nekega dne je odjedila na rimski travnik, da bi se pasla ob pogledu, kako vrši Rožamarija preprosta dela. Rožamarija je bila sama z otrokom. V svetlomodri svileni obleki in z vencem marjetic na čelu je sedela pod kostanjem in čitala. Poleg nje je snival njen mali Henrik. Ko je zazrla svojo mačko, je brž enela venco raz glavo. Vsa preplašena jo je pozdravila. Ko pa se je ta hotela skloniti nad otrokom, ga je Rožamarija zakrila ter rekla: »Otrok ne prenaša, da bi ga kdo v spanju motil!«

Zdajci je ostro oko knežinje zapazilo prstan.

Brž zadrti ter izpregovoril:

»Kako prides ti do mojega prstana?«

»Oče me je prosil, da ga naj nosim, ker ga ti ne maraš!«

»Toda zaradi tega je vendarle moja last. Ako si pustim dragulj drugače okovati, tedaj mi bo povšeči. Hočem ga imeti! Daj mi prstan!«

Knežinja je sama s svojo pastorko, zato ji ni potrebno, da bi hlinila vlijudnost.

»Tega ne morem,« odgovorila Rožamarija ter se vrine med knežinjo in otroka. »Pretana ne morem sneti, ker ga drži vzmet, katero pozna samo oče. Saj vem, da jaz nimam pravice do prstana.«

Ah, da bi že prišel Harro! Loteva se je bo-

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Slovenška banka v Ljubljani. Krekov trg 10, tel. 27-52.

Posedstva

V Brežicah
in okolici se naproday hiše, kramna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposedstva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Srednje posedstvo
po možnosti z mrtvim in živim inventarjem, na lepem kraju, kupim. Plačam z gotovino. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Srednje posedstvo« P 15961. (p)

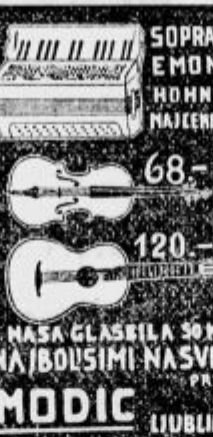
Naprodaj vinograd
z letosnjim pridelkom in precej velik gozd v bližini banovinske ceste. — Naprodaj tudi večja trgovska hiša v lepem prometnem trgu v Posavju. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 15727. (p)

Dobro idoči hotel
na južnem Jadranu, z zemljiščem in krasno plažo, naprodaj. Eventuelno se sprejme družabnik - strokovnjak za vodstvo s primernim kapitalom. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dubrovnik« P 15940. (p)

Oddamo 2 sobne pisarne
v I. nadstropju hiše kavarnarstva, primerne za društva, korporacije, zdravniške, odvetniške in druga slična podjetja. — Več se poizve v pisarni dr. Moro. (c)

DIJAKI:
išče se za visokošolko v boljši družini soba z vso prekrbo, po možnosti nemška in francoska konverzacija. — Navedba cene. Naslov v upr. »SL« pod št. 15942. (D)

Glasba

SOPRANI EMONA HONNER NAJČISTEJE
68.-
120.-
NAŠA GLASBILA SO MED NAJBOLŠIMI NA SVETU
MODIC LJUBLJANA
PASAJA NEBOTIČNIKA

Reganezmorničen

Zamenjavamo stare plošče, gramofone, radio aparate za nove proti primernemu doplačilu.

elektroton

Gramofonske plošče
in gramofone biveše tvrdke Rasberger dobite po razprodajnih cenah. Dalmatinova 10, nasproti hotela Strukelj. (1)

Prodamo

Odeje (kovtre)
ročno delo, polnjene s fino vato, klotaste 125 din, brokat 180 din, svilene 270 din — ima največjo izbiro nova trgovina Gočičar, Sv. Petra cesta 30.

BELO BLAGO

zelo dobro in poceni, rujava kontenina že od 4.80 din, bela od 5.80 din naprej le pri

I. TOMŠIČ

Ljubljana, Sv. Petra c. 38

Kislo zelje
novo, prvovrstno, v sodčkih, dobavlja po naročilu Gustav Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo, Povsetova 10, telefon 25-91. (1)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebočičnika«.

Štajerska jabolka
vsakovrstna, nudi najceneje, dokler traja zaloga Čuček, Kopitarjeva 1. (1)

VOLNA

dospela

kroji in navodila zastoj

M. DRENIK

LJUBLJANA

Kongresni trg 7

Zenska ročna dela, tisk in material za šolo in dom

TEL. 2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA CESTA

SRAJCE

moške — kravate, nogavice še vedno najceneje pri

I. TOMŠIČ

Ljubljana, Sv. Petra c. 38

Pozor!

Prvovrstna, zimska, štajerska jabolka dobite po zelo ugodni ceni v trgovini Zurman, Ob Ljubljani 21, Kodeljevo. (1)

VINA

Vam nudi
Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posodi najugodnejše
TELEFON ŠTEV. 25-73

Fige

letosnje, dalmatinske, za žganjekuho, zopet na zalogi. Dalje tudi kislo zelje, repa in glavice za sarmo v sodih po 25, 50 in 100 kg — po najnižji dnevni ceni.

I. ORAZEM
Moste, Ljubljana.

Stanovanja

Dvosobno stanovanje
s pritliklami oddam s 1. novembrom. Rožna dol., C. X. št. 27/I. (c)

Trisobno stanovanje
s kopalnico in pritliklami, v novi hiši, center mesta, oddam mirni in snažni stranki. Naslov v upr. »Slov.« pod 15954. (c)

Petsobno stanovanje
renovirano, v središču mesta, oddamo. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 15.900. (c)

Kakor umetnik

na svoji KLAVIATURI
išče pravi ton za svoje glasbeno delo, tako morete tudi Vi madam, iz barvnih vzorcev rdečih za lice od Bourjois izbrati pri svojem dobavitelju ono nijanso rdečila za lice, ki se poda najbolj vaši lepoti. Nikar se ne zanesite samo na približno izbero. Zahvaljujoč barvnim vzorcem od Bourjois vam je omogočeno, da takoj pri nakupu izberete ono rdečilo, ki je najbolj primerno vašemu obrazu. Fard pasteli od Bourjois so ročni izdelki, sterilizirani v pari in ostanejo na kvasti stalno mehki in puhašni do končne uporabe ter nikdar ne postanejo trdi.

Fards Pastels BOURJOIS
93-C A.P.

Blago za zimsko sukoje, hamperni, športni šepilni za 11 ne oblike
Velika izbira, nizke cene
R. MIKLAU »Pri Sklopi«
Ljubljana
Lingarijeva ulica 4. Medarška ulica - Pred Sklopijo

Boleslav Rak

dijak šeste realne gimnazije

5. oktobra, po dolgem trpljenju, v cvetu mladosti, mirno umrl.

Pogreb nepozabnega sina bo v četrtek, dne 7. oktobra 1937 ob 4 popoldne iz hiše žalosti Kodeljevo, Cesta ob dolenski železnici št. 3 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. oktobra 1937.

Zalujoča mati, tete, strici ter ostalo sorodstvo.

Ob njenem povratku jo je presenetila vest o prodaji v Berlinu. To zimo bo torej morala prebiti v Braunecku!

Brž se je domislila Rožamarije!

Knežinja že dolgo ni videla Arna Schwelma in ga tudi ne bo nikdar več. V Brauneck vendar ne more priti. Njegova pisma so začela izostajati, postala so redka kot dragoceni kamni. In če je že pisal, je modroval o jesenskih čustvih, o ovenelih rožnih listih, o sivih meglah. Spesnil je bil nekaj pesmi. Dal jih je tiskati na čvrst papir, toda vendar bil jih je le nezaten zvezek. O samozatajevanju, o pogrešanju, o blaženem minevanju, o ogroženih jamborih, ki se oddaljujejo...

To ni bilo knežinji všeč. Ko je streljal na strelišču in je tajmstveno zaplapolalo v njegovih dvobarvnih očeh, ji je bolj ugajal. Kaj naj počne z oddaljajočimi se jambori?

Lipova princesa pa je zaslovela. Plemenitim damam se je zahotelo, da bi jih slikal Harro in neka slikarska akademija mu je ponudila mesto profesorja. Vse njegove slike go postale na mah dragocenejšje. Med mnogimi pismi, ki prihajajo dnevno, je posebno zanimivo ono, ki ga je prejel Harro od slovitega sodobnega umetnika, s katerim se je bil sestal v prejšnjih letih. Tega pisma svoji radovedni Roži ni pokazal.

Ljubi Thorstein!

Kakor ves svet, se podvzam tudi jaz, da si ogledam Vašo lipovo princeso. In to že vdrugič. Cim pogosteje jo vidim, tem bolj se me polasta neka nemirna zaskrbljenost. Skrbim se za Vas! Svarim Vas, dragi Thorstein, ne dajte si zastrti oči s hruščem in truščem, ki ga uprizarjajo zaradi Vas. Cul sem, da je ta playolasa dražest Vaša soproga. Da bi bila zgolj Vaša ljubica! Tako pa se vam ne bo nikdar več poseščilo, ločiti se od teh zlatih kodrov in rok, o katerih bi mogel Heyse napisati novelo. Neki sodoben, sloviti pesnik poje:

»Slikal jo je s papigo, slikal jo je s pismom, slikal jo je v bdenju, slikal jo je v spanju.«